

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

NEGYEDIK SZEKCIÓ

MAGYAR JETI ZRT kontra Magyarország

(Kérelem száma: 11257/16)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2018. december 4.

Ez az ítélet az Egyezmény 44.2. cikkében foglalt körülmények bekövetkeztekor válik véglegessé. Szerkesztői változtatások lehetségesek.

A Magyar Jeti Zrt kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Ganna Yudkivska, *Elnök*,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Faris Vehabović,
Egidijus Kūris,
Carlo Ranzoni,
Marko Bošnjak,
Paczolay Péter, *bírák*

és Andrea Tamietti, *Szekció Jegyzőkönyvvezető-helyettes*

a 2018. szeptember 4. napján tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően a fenti időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

ELJÁRÁS

1. Az ügy az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény („Egyezmény”) 34. cikke alapján Magyarország ellen 11257/16 számon 2016. február 23-án a Magyar Jeti Zrt, egy zártkörűen működő, magyar jog alapján bejegyzett részvénytársaság („a kérelmező társaság”) által benyújtott kérelem alapján indult.

2. A kérelmezőt V. Vermeer Londonban működő ügyvédnö képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képviselte.

3. A kérelmező társaság az Egyezmény 10. Cikkére hivatkozva azt kifogásolta, hogy a hazai bíróságok szükségtelenül korlátozták véleménynyilvánítási szabadságát azzal, hogy megállapították felelősségét a honlapján található jó hírnév sértő tartalomhoz való hozzáférést biztosító hiperhivatkozás posztolásáért.

2. A Kormányt 2016. május 26-án tájékoztatták a kérelemről.

3. 2016. július 1-én az Egyezmény 36. Cikk 2. pontja alapján és a Bíróság szabályzata 44. Cikk 3. pontja alapján a szekció alelnöke az alábbi szervezeteknek biztosított harmadik félként beavatkozási jogot az eljárásba:

European Publishers’ Council, The Media Law Resource Center Inc., the Newspaper Association of America, BuzzFeed, Electronic Frontier Foundation, Index on Censorship, Professor Lorna Woods, Dr Richard Danbury és Dr Nicole Stremlau együttesen; European Information Society Institute; Article 19; the European Roma Rights Centre; Mozilla Foundation and Mozilla Corporation; és Access Now, the Collaboration on International ICT Policy in East and Southern Africa és European Digital Rights, együttesen.

TÉNYEK

I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező társaság 444.hu néven népszerű online hírportált üzemeltet Magyarországon, melynek körülbelül 250.000 egyedi felhasználója van naponta. Az online hírportál 24 fős stábbal működik és körülbelül 75 cikket jelentet meg naponta a témák széles körében, beleértve a politikát, technikát, sportot és népszerű kultúrát is.

5. 2013. szeptember 5-én autóbusszal futballmeccsre tartó futballszurkolók valószínűsíthetően ittas állapotban lévő csoportja állt meg egy általános iskola előtt a magyarországi Konyár községben. Az iskola tanulói döntően roma származásúak voltak. A szurkolók kiszálltak a buszból, énekeltek, skandáltak, rasszista megjegyzéseket tettek és fenyegették a diákokat, akik épp az udvaron játszottak. Zászlókat lobogtattak, söröspalackokat dobáltak és a beszámolók szerint az egyikük az iskola épülete elé vizelt. A tanárok a gyermekek védelme érdekében kihívták a rendőrséget, bevitték a gyerekeket az épületbe, elbújtatták őket az asztalok alá és a fürdőszobába. A futballszurkolók csak a rendőrség helyszínre érkezését követően szálltak vissza a buszra és hagyták el a helyszínt.

6. 2013. szeptember 5-én Gy. J. a Konyári roma kisebbségi önkormányzat elnöke az általános iskola egyik tanulóival és annak édesanyjával együtt interjút adott a Roma Produkciós Iroda Alapítványnak, amely főként romákkal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó médiaszolgáltató. Az események leírása során a futballszurkolók Konyárba való megérkezésének ismertetésekor Gy.J. azt állította, hogy „bejött a Jobbik¹”. Hozzátette: „megtámadták az iskolát, a Jobbik megtámadta”, „Jobbikosok, hozzáteszem, hogy a Jobbikosok, biztos, hogy Jobbikosok voltak”. A médiaszolgáltató az interjúról készített videót még aznap feltöltötte a Youtube-ra.

7. 2013. szeptember 6-án a kérelmező társaság a Konyárban történt incidensről cikket jelentetett meg a 444.hu weboldalon „Romániába tartó szurkolók álltak meg cigány diákokat fenyegetni” címmel, melyet H.B. , az internet hírportál újságírója írt. A cikk a következő kitételeket tartalmazza:

“Minden jel szerint a román-magyar meccsre tartó magyar szurkolók egy csoportja letért buszával az autópályáról, hogy a román határhoz közel fekvő település, Konyár általános iskolájának főleg cigány diákjait fenyegethessék. Információink szerint csütörtök délelőtt ért a busznyi szurkoló a településre, a szemtanúk beszámolója szerint meglehetősen ittasan, és hangosan cigányozni kezdtek, valamint fenyegették az iskola diákjait. Az épületben dolgozó tanárok bezárták az ajtókat, a legkisebb diákoknak azt javasolták, bújjanak az asztalok alá. Erről már Gy.J. a helyi cigányönkormányzat elnöke beszélt nekünk. A Gy-vel és egy szülővel folytatott telefonbeszélgetés az esetről már a Youtube-ra is felkerült.”

---

¹ A Jobbik jobboldali politikai párt, amely a szóbanforgó időszakban a magyar országgyűlés harmadik legnagyobb pártja volt.

A „Youtube-ra is felkerült” szövegrész a cikkben zöld színnel szerepelt, jelezve, hogy a Youtube videóra mutató hiperhivatkozást tartalmaz. A zölddel jelölt szövegre kattintva az olvasó egy új weboldalt nyithatott meg, amely a youtube.com weboldalon található videót tartalmazta.

8. A cikket később háromszor frissítették, 2016. szeptember 6-án és 12-én, majd október 1-én, melyek új információkat tartalmaztak, beleértve a rendőrség hivatalos válaszát is.

9. A Youtube videóra mutató hiperhivatkozást három másik, más médiaszolgáltató által üzemeltetett weboldal is átvette.

10. 2013. október 13-án a Jobbik politikai párt jó hírnév megsértése miatt, a Polgári Törvénykönyv 78. §-a alapján nyolc alperes, köztük Gy.J., a Roma Produkciós Iroda Alapítvány, a kérelmező társaság és a kifogásolt Youtube videóra mutató linket közzetevő más médiumok ellen peres eljárást indított a Debreceni Törvényszék előtt. Azzal érvelt, hogy az alperesek megsértették jó hírnevét, mivel a „Jobbik” szót használták a futballszurkolók jellemzése során és azzal is, hogy közzétették a Youtube videóra mutató hiperhivatkozást.

11. 2014. március 30-án a Törvényszék helyt adott a felperes keresetének és megállapította, hogy Gy. J. kijelentései azt a hamis látszatot keltették, hogy a Jobbiknak köze van a konyári incidenshez. A Törvényszék azt is bizonyítottan találta, hogy a kérelmező társaság objektív felelősséggel tartozik a jó hírnév sértő állítások híreszteléséért, ezzel megsértette a politikai párt jó hírnévhez való jogát, és egyben elrendelte, hogy a 444.hu honlapon az ítélet egyes részleteit tegyék közzé, és töröljék a honlapon található cikkből a Youtube videóra mutató hiperhivatkozást.

12. Az ítélet tábla ítélete a következő releváns részeket tartalmazza:

„A bíróság megállapította, hogy a Gy. J. I. rendű alperes megsértette a Jobbik Magyarországért Mozgalom felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a 2013. szeptember 5-én a Konyári Általános Iskola előtt történt eseményeket valótlanul a felperesi párt tetteként, az abban részt vett személyeket pedig valótlanul a felperesi párthoz tartozó személyekként tüntette fel a szeptember 5-én a VI. rendű alperesnek adott és utóbb a „youtube.com” internetes oldalra feltöltött, valamint a szeptember 7-én a VI. rendű alperesnek adott és utóbb a „haon.hu” internetes hírportálra feltöltött nyilatkozataiban. Megállapította, hogy a II. rendű alperes, Roma Produkciós Iroda Alapítvány, a IV. rendű alperes V.I., az V. rendű alperes Magyar Jeti, a VI. rendű alperes Inform Média Kft. és a VIII. rendű alperes HVG Kiadó Zrt. szintén megsértették a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az I. rendű alperes fentiek szerinti valótlan nyilatkozatát a II. rendű alperes a youtube.com internetes oldalra való feltöltéssel, a IV. rendű alperes a romaclub.hu internetes oldalon, az V. rendű alperes a 444.hu internetes oldalon, a VI. rendű alperes a haon.hu internetes oldalon és a VIII. rendű alperes a hvg.hu internetes oldalon való hozzáférhetővé tétellel híresztelték.

...

A bíróság kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy együttesen a youtube.com internetes oldalon, a IV. rendű alperest, hogy a romaclub.hu internetes oldalon, az V. rendű alperest, hogy a 444.hu internetes hírportálon, a VI. rendű alperest, hogy a haon.hu internetes hírportálon és a VIII. rendű alperest, hogy a hvg.hu internetes hírportálon a saját költségükön 15 napon belül 30 nap időtartamra jelentessék meg a nyilvánosság számára hozzáférhető módon az ítélet első és második bekezdését.

Szintén kötelezte az V. rendű alperest, hogy 15 napon belül a 444.hu internetes hírportál 2013. szeptember 6-án megjelent «Romániába tartó szurkolók álltak meg cigány diákokat fenyegetni» című cikkéből az I. rendű alperes youtube-ra feltöltött nyilatkozatának elérhetőségét szüntesse meg.

...

A jó hírnévhez fűződő személyiségi jog sérelme nem pusztán tényállítással, hanem a valótlán és a jó hírnév sérelmét előidéző tényállítás híresztelésével is megvalósulhat (Ptk. fentiekben idézett 78. §-ának (2) bekezdése). A jogsértés tényét tekintve pedig a fentiekben már utaltak szerint közömbös a közreműködő személyek jó- vagy rosszhiszemősége, esetleges felróhatósága vagy annak hiánya.

A fentiekre tekintettel a törvényszék megállapította, hogy a II., IV., V., VI. és VIII. r. alperesek azzal, hogy az I. r alperesnek a felperes jó hírnevét sértő nyilatkozatát (tényállítást) a nyilvánosság felé közvetítették, híresztelés formájában maguk is megvalósították a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogának megsértését.

...

A személyiségi jogsértés objektív szankciói:

A Ptk. 84. §-ának (1) bekezdése alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;

c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;

d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától való megfosztását.

A személyhez fűződő jog megsértésének fentiekben idézett szankciói [Ptk. 84.§ (1) bek.] objektív jellegűek, azaz függetlenek a jogsértő felróhatóságától, vagy annak hiányától, a jogsértés ténye önmagában megalapozza az azzal adekvát objektív szankció alkalmazását. A fentiekre tekintettel az alperesek által megvalósított személyiségi jogsértés tényét a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elégtételadás körében a törvényszék az alpereseket az eljárásukkal megvalósított jogsértéshez igazodva arra kötelezte a rendelkező részben foglaltak szerint, hogy az ítélet jogsértést megállapító, egyben a felperest érintő és nyilvánosságra hozott közlés valótlanosságát deklaráló (1) és (2) bekezdéseit – csakúgy, mint a valótlán tényállítást tartalmazó I. r alperesi nyilatkozatot – az érintett internetes oldalakon hozzák nyilvánosságra. Figyelemmel arra, hogy a felperesi sérelem az adott rendelkezéssel az objektív szankciós körben reparálható, a bíróság a felperes adott jogcímen előterjesztett, és egyéb tartalmú nyilatkozat megtételét célzó részében a keresetet elutasította.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés d) pontjára alapítottna a bíróság kötelezte az V. r alperest, hogy a vonatkozó tudósítási anyagát a jogsértést megvalósító jellegétől fossa meg, azonban a felperesnek a VIII. r alperessel szemben előterjesztett azonos tartalmú kereseti kérelmét elutasította. Utóbbi körben ugyanis a perbeli tényállás alapján megállapítható, hogy a VIII. r alperes „hvg.hu” oldalon fellelhető és sérelmezett írása pusztán az V. r alperes érdekeltségi körébe tartozó „444.hu” internetes portál tudósításához vezet át, így az utóbbi tudósítási anyag jogsértő jellegétől való megfosztása egyben szükségképpen eredményezi a „hvg.hu” oldalon fellelhető tudósítási anyag jogsértő mivoltától való megfosztását is.

A személyiségi jogsértés szubjektív szankciója:

A Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján a kárért felelős személy köteles a károsult nem vagyoni kárát megtéríteni. A nem vagyoni kártérítés négy konjunktív feltétele: 1) a személyiségi jogsértésben megvalósuló jogellenes magatartás; 2) felróhatóság; 3) immateriális hátrány; és 4) a személyiségi jogsértés és az immateriális hátrány közötti okozati összefüggés.

Jogi személyek tekintetében a nem vagyoni kár a jogi személy megítélésének, az üzleti forgalomban és egyéb kapcsolatokban való részvételének, a létezési és működési helyzetének és minőségének hátrányos megváltozásában manifesztálódó immateriális hátrány.

A hátrány előállta nem pusztán tételes bizonyítékok, hanem a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése alapján köztudomású tények alapján is megállapítható (BH BH.2001.178.) A bíróság a perbeli esetben köztudomású tényként állapította meg, hogy a felperesi politikai párt oldalán a megítélésében nem vagyoni hátrányt okozott az I. r alperes által állított és a további alperesek által a nyilvánosság számára tovább közvetített azon tényállítás, mely a felperesi politikai pártot garázdaként, félelemkeltőként és rasszistaként bemutatott cselekmény megvalósítójaként tüntette fel. Ez a körülmény ugyanis a társadalom széles rétegében ellenszenvet és elutasítást kelt, az ilyen cselekménnyel „hírbe hozott” jogi személyt pedig a saját szerepének (aktuálisan a szerepe hiányának) tisztázására, magyarázkodásra kényszeríti, és különösen alkalmas ilyen hátrány előidézésére a jogsértés egy országgyűlési képvisellel rendelkező politikai párt esetében az országgyűlési képviselői választások időpontját közel fél évvel megelőző időpontban.

Az I.r alperes tekintetében a törvényszék a nem vagyoni kártérítés feltételei közül a felróhatóság tényét megállapította. ...

A bíróság a további alperesek oldalán felróhatóságot az általuk megvalósított jogsértés tekintetében nem állapította meg, és erre figyelemmel a felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresetét a további alperesekkel szemben elutasította az alábbiak szerint:

Az V., VI. és VIII. r alperesek az általuk fenntartott internetes hírportálokon a teljes tudósítási anyagaikat a maguk kontextusában értékelve olyan tartalmú híradásokat jelentettek meg, melyek a szeptember 5-i eseményeket a lehető legvalóságghűbben, a lehetséges információs csatornákat és kontroll lehetőséget az elvárható módon felhasználva és kihasználva, az egymásnak ellentmondó információkat és véleményeket pedig információ-, illetőleg véleményhűen mutatták be. Az a körülmény, hogy ezen információk között megjelenítették az I. r alperes [Gy. J. úr] ténybelileg személyiségi jogsértést megvalósító nyilatkozatát is, nem sérti a sajtó munkatársaitól az adott helyzetben általában elvárható eljárást, nem valósít meg tudatosan hamis közlést, és önmagában nem teszi megállapíthatóvá, hogy az érintett alperesek alkalmazottai elmulasztották volna a tények valóságtartalmának vizsgálatát, illetőleg ezzel összefüggésben a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot. Ezzel szemben részint a perbeli tanúvallomások, részint a becsatolt tudósítási anyagok tartalma alapján kifejezetten megállapítható, hogy az érintett alperesek alkalmazottai a hivatásuk felelős gyakorlása érdekében elvárható gondosság szerint, a tények valóságtartalmát a lehetséges körben vizsgálva, feltárva és bemutatva, azaz a tőlük az adott helyzetben általában elvárható módon jártak el.

...”

13. A kérelmező társaság fellebbezést nyújtott be, és azzal érvelt, hogy a közvélemény a Jobbikot nem is annyira politikai pártként, mint roma-ellenes ideológiaként azonosítja és ez az elnevezés a roma-ellenes szervezetek általános megjelölését szolgálja. A kérelmező társaság szerint a kijelentéssel nem a politikai pártot támadták, mivel köztudomású, hogy a Jobbik tevékenysége gyűlöletkeltő magatartásra összpontosít. A kérelmező társaság hangsúlyozta, hogy pusztán az elsőrendű alperessel készült interjú hiperhivatkozással történő hozzáférhetővé tételével a kérelmező társaság nem feltétlenül azonosította magát a videó tartalmával, nem ismételte meg a kijelentéseket és nem terjesztett hamis tényállításokat.

14. 2014. szeptember 25-én a Debreceni Ítéltábla helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Megállapította, hogy Gy. J. kijelentései tényállításnak minősülnek, mivel azt a benyomást keltették az átlagos hallgatóság számára, hogy a futbalszurkolók szervezetenként kapcsolódtak a szóban forgó politikai párthoz. A Bíróság megállapította, hogy a kijelentés sértette a politikai pártot, mivel összekapcsolta egy társadalmilag elítélendő magatartással. A kérelmező társaság tekintetében a következőket állapította meg:

„...Az V. rendű alperesi fellebbezési hivatkozással szemben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a valótlan tényeket állító közlemény – annak tartalmával való azonosulása nélkül - linkeléssel hozzáférhetővé tétele a tények híresztelésének minősül.

A híresztelés valamely hírnek, mint gondolat tartalomnak mások számára való továbbítása, másokkal való közlése. Az V. rendű alperesi fellebbezési állásponttal szemben a híreszteléssel történő jogsértés akkor is megvalósul, ha a közlést állító nyilatkozatának tartalmával a híresztelő nem azonosul és akkor is, ha egyébként alaptalanul bízott a közlés valóságtartalmában. A jogsértő tartalom bármilyen módon történő hozzáférhetővé tétele híresztelést jelent, más személy jogsértő nyilatkozatának továbbadásáért pedig a híresztelő önmagában a továbbítás megtörténte miatt objektív felelősséggel tartozik.

A Ptk. 78. §-a (2) bekezdésében meghatározott híresztelés nyelvtani és rendszertani értelmezése alapján megvalósul az információ továbbadásával, amelynek eredményeképpen bárkinek esélye van az adott tartalom elérésére. A híresztelés lényege az információ továbbítása, az objektív jogkövetkezmény miatt nincs jelentősége sem annak, hogy a továbbítás milyen célból történt, hogy a híresztelő jó- vagy rosszhiszemű volt-e, de nem bír relevanciával a nyilvánosság biztosításának a mértéke vagy a jogsértés súlya sem.

...”

15. A kérelmező társaság az alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény („az alkotmánybíróságról szóló törvény”) alapján 2014. december 1-jén alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben előadta, hogy a Polgári Törvénykönyv szerint a média objektív felelősséggel tartozik a hamis tényállítások híreszteléséért, mely a bírói gyakorlat szerint azt jelenti, hogy a média felel az egyértelműen harmadik személyektől származó kijelentések valóságtartalmáért. Így a médiaszolgáltató abban az esetben is felelősségre vonható, ha kiegyensúlyozott és elfogulatlan cikket jelentet meg valamilyen közérdekű témában. Ennél fogva kiadókra ésszerűtlen teher hárul, hiszen csak abban az esetben adhatnak közre valamilyen információt, ha annak

valóságtartalmát minden kétséget kizárólag megállapították, mellyel az ellentmondásos ügyekkel kapcsolatos beszámoló közlését lehetetlenné teszik. Azzal érvelt, hogy a bírói gyakorlat alaptörvény ellenes, mivel nem azzal törődik, hogy egy kiadó eljárása megfelel-e az újságírói etikai és szakmai szabályoknak, hanem pusztán azzal, hogy vajon az általa híresztelt információ igaz, vagy sem. Az internet esetén ahol az információ hírértéke rendkívül rövid ideig tart ki, egyszerűen lehetetlen minden egyes tényállítás valóságtartalmát ellenőrizni.

16. Ezen kívül két alperes felülvizsgálati kérelmet is benyújtott a *Kúriához*. A kérelmező társaság azzal érvelt, hogy a másodfokú ítélet aránytalanul korlátozza a sajtószabadságot, mivel a kérelmező társaság mindössze annyit tett, hogy egy fontos közérdekű ügyről beszámolt újságírói feladatainak teljesítése keretében. Hangsúlyozta, hogy amint azt az alsóbb fokú bíróságok is megállapították, az ügyről adott beszámolója kiegyensúlyozott volt. Fenntartotta azt az állítását, hogy Gy.J. kijelentései véleménynek és nem tényállításnak minősülnek. Mindenesetre kijelentette, hogy nem volt feltétlen célja az információ elterjesztése, pusztán teljesítette az újságírói beszámolási kötelezettségét.

17. 2015. június 10-én a *Kúria* fenntartotta hatályában a másodfokú ítéletet, (melyet 2015. szeptember 4-én kézbesítettek a kérelmező társaságnak), arra hivatkozva, hogy Gy.J. kijelentései tényállítások voltak és az alperesek nem bizonyították azok valóságnak való megfelelésségét. Bár a „jobbikos” kifejezést köznyelvi értelemben használta az adott esetben, Gy.J. kifejezetten a politikai pártra és annak az incidensben játszott szerepére utalt. Abban a kérdésben, hogy vajon a kérelmező társaság tevékenysége híresztelésnek minősült-e, a *Kúria* a következőket állapította meg:

„A Kúria mind büntetőügyben, mind más polgári ügyben arra a jogi álláspontra helyezkedett nyilvánosan közzétett döntéseiben, hogy a híresztelés megvalósul az információ továbbadásával, nyilvánosságra hozatalával, amelynek eredményeképp bárkinek esélye van az adott tartalom elérésére. Az internet csak egy lehetséges alternatíva a közzétételre, a híresztelés elkövetési helye, ami csupán azt jelenti, hogy számítógépes hálózat útján továbbítják az információkat, terjesztik a tényeket. A saját íráshoz csatolt internetes elérhetőség mellékleté válik, egyetlen további rákattintásra megnyílik és olvasható lesz. A híresztelésért a Ptk. objektív felelősséget állapít meg, tehát ez független a híresztelő fél jó- és rosszhiszeműségétől. A Kúria szerint nem jelenti a sajtószabadság, a véleménynyilvánítási szabadság korlátozását, a sajtószerv teljesíthetetlen követelmények elé állítását az, ha a sajtószervtől a joggyakorlat megköveteli, hogy a személyiségi jogot sértő közléseket ne tegyenek hozzáférhetővé.”

18. 2017. december 19-én az Alkotmánybíróság elutasította az alkotmányjogi panaszt. Megerősítette a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy valamely tartalomra utaló hiperhivatkozás híresztelésnek minősül. Ezen felül megállapította, hogy a híresztelés még abban az esetben is jogellenes, ha a híresztelő saját maga nem azonosul a harmadik személy által állított tényekkel, még abban az esetben sem, ha a kijelentés valóságtartalma tekintetében tévedett.

19. Az Alkotmánybíróság hivatkozott a közéleti szereplők sajtótájékoztatóival kapcsolatos korábbi esetjogára is, megállapítva, hogy az erről szóló beszámolók nem minősülnek híresztelésnek, ha maga a beszámoló elfogulatlan és objektív, a tényállítás közüggel kapcsolatos, ha a kiadó megjelölte a tényállítás forrását és lehetőséget biztosított az érintett személynek arra, hogy az esetlegesen sértő kijelentésekre válaszoljon. Az Alkotmánybíróság szerint ilyen esetekben az újságírók egyrészt nem a saját tényállításaikat teszik közzé, másrészt pedig nem kívánják befolyásolni saját gondolataikkal a közvéleményt. Ennél fogva ilyen esetekben a sajtó hamis tényállításokkal kapcsolatos felelősségét meg kell különböztetni azoktól a helyzetektől, ahol a médiatartalmat a szerkesztők és újságírók saját döntésük és választásuk alapján teszik közzé. Ilyen esetekben az újságíró célja nem az, hogy saját érveivel járuljon hozzá, a nyilvános vitához vagy befolyásolja azt, hanem pusztán annyi, hogy friss és hiteles beszámolót adjon a nyilvános vitában résztvevő harmadik felek tényállításairól. Ezért a nyilvános vita érdekében a sajtótájékoztatókról pontos beszámolót kell adni.

20. A jelen ügy tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a hamis információk híresztelése nem minősül sajtótájékoztatón elhangzott tényállítások terjesztésének. Az adott esetben a tényállítás egy média riportban hangzott el, olyan esemény tekintetében, amelyről a sajtó a saját értékelése szerint számolt be. A sajtó közérdekű eseményre vonatkozó információt foglalt össze. Az ilyen sajtóbeszámoló csak abban az esetben nem minősíthető híresztelésnek, ha a célja hiteles és friss beszámoló harmadik személyek valamely közüggel kapcsolatos vitában elhangzott kijelentéseiről. Jelen ügyben azonban a *Kúria* azt állapította meg, hogy a beszámoló célja nem Gy.J. tényállításainak ismertetése volt, hanem az eseménnyel kapcsolatos ellentmondásos információk bemutatása. Így a sajtóbeszámoló híresztelésnek minősült.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG

21. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései a következők:

VI. cikk

“(1) (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

...”

IX. cikk

“(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

22. Az Alkotmánybíróságról szóló törvény a következőképpen rendelkezik:

27. §

“27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

...”

29. §

“Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

...”

17. Az Alkotmánybíróság határozatainak jogkövetkezményei**39. §**

“(1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező.

(2) Az Alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az Alkotmánybíróság az alkalmazott jogkövetkezményeket az Alaptörvény és e törvény keretei között maga állapítja meg.”

43. §

“(1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.”

23. A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. adott időszakban hatályos rendelkezései a következők:

75. §

“(1) A személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

(2) A személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem - jellegénél fogva - csak a magánszemélyeket illelheti meg.

(3) A személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet. A személyhez fűződő jogokat egyébként korlátozó szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat semmis.”

78. §

“(1) A személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

(2) A jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlán tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.”

III. RELEVÁNS NEMZETKÖZI JOG ÉS JOGGYAKORLAT

24. A Miniszterek Tanácsa a tagállamok számára CM/Rec(2007)16 számon ajánlást adott ki, amelyben megfogalmazta azokat a teendőket, melyeket az internet közszolgálati értékének erősítése érdekében kell elvégezni. Az ajánlás a következőképpen rendelkezik:

“A 2007. November 7-én tartott 1010. tanácskozásukon a Miniszterhelyettesek alapvetően fontosnak tartották az új információs és kommunikációs technológia és szolgáltatások különösen az internet használatát az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme és megerősítése érdekében. Elismerték, hogy az internet egyre fontosabb szerepet játszik abban, hogy a társadalmat különböző forrásokból származó információkkal lássák el és abban a tekintetben is, hogy az emberek az internetet egyre növekvő mértékben használják kommunikációs csatornának.

30. Megjegyezték azonban azt is, hogy míg egyrészt az internet jelentősen erősíti az emberi jogok és alapvető szabadságok, így a véleménynyilvánítás szabadsága gyakorlásának lehetőségét, azonban másrészt az internet más jogokat, szabadságokat hátrányosan érinthet. Ide tartozik a magánélet, levéltitok és az emberi méltóság védelme.

31. A miniszterhelyettesek az Európa Tanács tagállamai számára az internet szabályozásával kapcsolatos ajánlásokat fogadtak el. Ezekben többek között azt javasolják, hogy világos jogi kereteket kell kidolgozni, melyben az új információs és kommunikációs területek legfontosabb szereplőinek szerepét és felelősségét valamint annak határait egyértelműen megfogalmazzák és a magánszektorra ösztönzik, hogy nyílt és átlátható ön- és társszabályozást vezessenek be, melynek alapján e terület kulcsszereplőinek magatartása számon kérhető lehetne.”

25. A Miniszteri Bizottság CM/Rec(2011)/7 számú (2011. szeptember 21-én elfogadott) ajánlása a média új felfogására vonatkozott és a következőket tartalmazza:

"Az Európa Tanács alapszabályának 15. b Cikke alapján a Miniszterek Bizottsága az alábbiakat javasolja a tagállamoknak:

– fogadjanak el egy új szélesebb értelmezésű definíciót a média tekintetében, amely tartalmazza mindazon szereplőket, akik széles körben terjesztik, illetve gyártják a különféle tartalmakat (például információt, elemzést, kommentárokat, véleményt, oktatási anyagot, kulturális, művészeti vagy szórakoztató tartalmakat, szöveges hangzóanyag, képi, audiovizuális, vagy más formában) és olyan applikációkat, melyek célja, hogy az interaktív tömegkommunikációt megkönnyítse (például felhasználói hálózatok), vagy más olyan tartalomalapú, nagyszabású interaktív tartalmakat például online játékok), megtartva ugyanakkor (valamennyi esetben) a fenti tartalmak fölötti szerkesztői ellenőrzést vagy felügyelet jogát;

– tekintsék át, hogy milyen szabályozásra van szükség a médiakörnyezet számára szolgáltatásokat nyújtó vagy termékeket szállító résztvevők tekintetében abból a célból, hogy biztosítsák a közönség jogát az információ igénybevételére, kérésére illetve információnyújtásra az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. Cikkével összhangban, és biztosítsák ezen szereplők számára a 10. Cikk alapján őket megillető jogok gyakorlását hátrányosan érintő beavatkozások ellen védő garanciákat, beleértve azokat a helyzeteket, melyek a szükségtelen önkorlátozáshoz vagy öncenzúrához vezethetnek;

– az Európa Tanács médiával kapcsolatos releváns alapelvei szerint kialakított új médiafogalomba tartozó szereplők számára adott továbbfejlesztett és differenciált válaszok megfogalmazása során alkalmazzák azokat a kritériumokat, melyek a jelen ajánlás mellékletében találhatók meg, és ennek során vegyék figyelembe ezen szereplők médiával kapcsolatos speciális funkcióit és potenciális hatásukat valamint annak jelentőségét, hogy a demokratikus társadalom jó közigazgatását segítik elő;...

...

A CM/Rec(2011)7 Ajánlás melléklete

A továbbfejlesztett és differenciált válaszadás valamint a média szereplők azonosítására vonatkozó kritériumok

Bevezetés

7. A differenciált és továbbfejlesztett megközelítés azt kívánja, hogy minden olyan szereplő, akinek szolgáltatása médiaszolgáltatásnak, vagy valamilyen közvetítő vagy kiegészítő szolgáltatásnak minősül, megfelelő formájú (differenciált) és megfelelő szintű (továbbfejlesztett) védelemben részesüljön, és az ezzel kapcsolatos felelősséget az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. Cikke alapján, illetve az Európa Tanács egyéb mércéi alapján kell megállapítani.

...”

26. Az ENSZ Szólás és Véleményszabadság Előmozdításával és Védelmével Foglalkozó Jelentéstevő, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Médiaszabadsággal Kapcsolatos Képviselője és az Amerikai Államok Szervezetének Szólásszabadsággal Kapcsolatos Jelentéstevője 2005. december 21-én közös nyilatkozatot fogadott el, amely a következőt tartalmazza:

“Senki nem tehető felelőssé az interneten általa közzétett olyan tartalomért, amelynek nem szerzője, hacsak az adattartalmat nem sajátjaként fogadta el, vagy ha az adott tartalom törlésére vonatkozó bírósági határozat teljesítését meg nem tagadta.”

27. Az Európai Unió Bíróságának („EUB”) C-160/15 *GS Media BV v. Sanoma Media Netherlands BV, Playboy Entreprises International Inc., Britt Geertruida Dekker* ügyében a Bíróság azt vizsgálta, hogy mikor és milyen körülmények között minősül az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv 3. Cikk első pontja szerinti „nyilvánossághoz közvetítésnek” az az eset amikor egy weboldalon jogvédett de egyébként a jogosult jóváhagyása nélkül más weboldalon szabadon rendelkezésre álló műre utaló hiperhivatkozást posztolnak. Az EUB a következőket állapította meg:

“45. E tekintetben azt kell megállapítani, hogy az internetnek valóban különleges jelentősége van a Charta 11. cikke által garantált véleménynyilvánítási szabadság és tájékozódás szabadsága szempontjából, és hogy a hiperlinkek hozzájárulnak az internet megfelelő működéséhez, valamint az e hálózaton belüli eszmecseréhez és információáramláshoz, amely hálózatra hatalmas mennyiségű információ rendelkezésre állása jellemző.

...

47. A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” esete fennállásának egyedi értékelése céljából tehát, amikor egy másik internetes oldalra mutató hiperlink elhelyezésére kerül sor olyan személy által, aki ezt nem haszonszerzési célból teszi, figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy e személy nem tudja és nem is tudhatja, hogy e művet korábban az interneten a szerzői jogok jogosultjának engedélye nélkül már közzétették.

48. Az ilyen személy ugyanis, jóllehet a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja az említett művet azzal, hogy ahhoz közvetlen hozzáférést biztosít az internetezők számára (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i Svensson és társai ítélet, C-466/12, EU:C:2014:76, 18–23. pont), általában nincs teljesen tudatában az abból álló cselekményének következményeit illetően, hogy ügyfelei számára hozzáférést ad az interneten jogellenesen közzétett valamely műhöz. Egyébként olyan esetben, amikor a kérdéses mű korábban már bármilyen korlátozás nélkül elérhető volt azon az internetes oldalon, amelyre a hiperlink mutat, a műhöz elvileg már e beavatkozás hiányában is valamennyi internetező hozzáférhetett.

49. Amikor viszont megállapításra kerül, hogy e személy tudta vagy tudnia kellett, hogy az általa elhelyezett hiperlink az interneten jogellenesen közzétett műhöz nyújt hozzáférést, például azért, mert őt a szerzői jog jogosultjai erre figyelmeztették, úgy kell tekinteni, hogy e link elhelyezése a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítést” képez.

28. A Német Szövetségi Alkotmánybíróság 2011. december 15-én hozott 1 BvR 1248/11 számú ítéletében kiemelte, hogy a Német Alaptörvény védi az online cikkekben közétett linkeket. A véleményformáláshoz szükséges vita melyet az Alaptörvény véd, magában foglalja a harmadik személyek kijelentéseiben található nyilvános és magánjellegű információkat, és ennél fogva védi az ilyen kijelentések pusztán technikai jellegű továbbítását, függetlenül attól, hogy a továbbító ezzel kapcsolatban bármilyen további kijelentést vagy véleményt nyilvánít-e. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta,

hogy ha valaki egy másik honlapra mutató hiperhivatkozást alkalmaz, akkor ezzel a vonatkozó honlap nem válik automatikusan saját véleményévé. Végül kiemelte, hogy a Német Szövetségi Bíróság megfelelően mérlegelt a versengő jogok között, amikor megállapította, hogy a hiperhivatkozás elhelyezése nem jelent további beavatkozást mások jogaiba (ami a jogosult szerzői jogát illeti) mivel a jogellenes tartalmat közlétevő honlap az interneten bármely keresőmotorral könnyen elérhető.

29. A Kanadai Legfelsőbb Bíróság a *Crookes v. Newton* (2011, SCC 47, [2011] 3.S.C.R. 269) ügyben vizsgálta meg azt a kérdést, hogy egy becsületsértő anyaghoz vezető hiperhivatkozás a becsületsértő tényállítás közzétételének minősül-e. Megállapította, hogy nem valósítható meg jó hírnév sértése pusztán azon a módon, hogy valaki harmadik személy jó hírnévsértő honlapjára vagy dokumentumára mutató hiperhivatkozást tesz közzé. Ezzel kapcsolatban a következőket állapította meg:

“A hiperhivatkozások olyan utalások melyek alapvetően különböznek más nyilvánosságra hozattalól. A hiperhivatkozások és utalások csak arra utalnak, hogy valami létezik, de saját maguk nem közlik azok tartalmát.

...

Egy hiperhivatkozás önmagában sosem tekinthető az általa hivatkozott tartalom közlésének....És csak abban az esetben tekinthető valaki jó hírnév sértő tartalom közzétévőjének, hogy ha ő hiperhivatkozás közlése mellett saját maga is megismétli a jó hírnév sértő tartalmat.”

30. 2012. július 26-án az Egyesült Államok Harmadik Körzetének Fellebbviteli Bírósága (*United States Court of Appeals for the Third Circuit*) a *Philadelphia Newspapers, LLC* (No. 11-3257, 2012 U.S. App. LEXIS 15419 (3d Cir. July 26, 2012) (precedential)) ügyben kimondta, hogy „egy honlapon állítólagosan jó hírnévsértő újságcikkre vezető link közzététele nem minősül újrapublikálásnak az egyedi publikációs szabály vagy az elévülés szempontjából”. Mi több, a Bíróság úgy találta, hogy a tradicionális nyilvánosságra hozatal szabály alapelvei, mely szerint pusztán hivatkozás egy újságcikkre nem minősül az anyag újrapublikálásának amennyiben ez nem ismétli meg a jó hírnév sértő állítást, szintén alkalmazandó az internetes közzétételre. Megállapította, hogy „összefoglalva, bár a link és a hivatkozás az olvasó figyelmét felhívja arra, hogy létezik a szóban forgó cikk, azok mégsem minősülnek az adott cikk újrapublikálásának”.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

31. A kérelmező társaság azt kifogásolta, hogy a magyar bíróságok az Egyezmény 10. Cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságát sértő ítéletet hoztak annak megállapításával, hogy az internetes hírportálok

objektív felelősséggel tartoznak azért a tartalomért, melyre hiperhivatkozással utalnak. A szóban forgó 10. Cikk a következőképpen rendelkezik.

“1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

A. Elfogadhatóság

32. A Kormány azzal érvelt, hogy a kérelmező társaság elmulasztotta kimeríteni a hazai jogorvoslati lehetőségeket, mivel nem támadta meg a jogerős ítéletet az Alkotmánybíróság előtt.

33. A kérelmező társaság azzal érvelt, hogy kimerített valamennyi rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget.

34. A Bíróság megállapítja, hogy 2018. január 15-én a kérelmező társaság képviselője eljutatta a Bíróságra az Alkotmánybíróság 2017. december 19-i határozatát (no. 3002/2018. (I.10.) AB) (ld. 20. pont fent). A Bíróság tehát megállapítja, hogy a kérelmező társaság részéről bizonyítást nyert, hogy élt azzal a jogorvoslati lehetőséggel, melyre a Kormány utalt.

35. Ennél fogva a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmező társaság teljesítette a hazai jogorvoslatok kimerítésére vonatkozó kötelezettségét, és a Kormány ezzel kapcsolatos kifogását el kell utasítani. Megállapítja azt is, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. Cikk 3 (a) pontja szempontjából, ezen kívül azt is megállapítja, hogy a kérelem semmilyen más alapon nem minősül elfogadhatatlannak. Ezért a kérelmet elfogadhatónak kell tekinteni.

B. Érdemi kérdések

1. A felek előadásai

(a) A kérelmező társaság

36. A kérelmező társaság azzal érvelt, hogy a véleménynyilvánítási szabadságába való beavatkozást nem volt törvényben meghatározott. Előadta, hogy bár a Polgári Törvénykönyv 78. § (2) bekezdése megállapítja a felelősséget a sértő és valótlan információ híreszteléséért, sem jogszabály, sem joggyakorlat nem állapítja meg, hogy a hiperhivatkozások híresztelésnek minősülnek.

37. Álláspontja szerint, a magyar bíróságok a döntésük során elmulasztották figyelembe venni a hiperhivatkozások különleges sajátosságait és a szóban forgó esetben az információ hagyományos megosztási formáira vonatkozó alapelveket alkalmazták, amely azonban nem volt ésszerűen előre látható. A kérelmező társaság kifejtette, hogy a hiperhivatkozások önmagukban nem adnak át információt, illetve nem tájékoztatnak semmilyen információról, pusztán utalnak arra, hogy bizonyos információk léteznek. Mindemellett a hazai bíróságok által alkalmazott alapelvek abban az esetben is alkalmazhatók lettek volna, ha a hiperhivatkozás által megjelölt weblap tulajdonosa később olyan jó hírnév sértő anyag beillesztésével módosította volna a szóban forgó weboldalt, mely ott eredetileg nem szerepelt.

38. A kérelmező társaság vitatta, hogy egy politikai párt jó hírnevének védelme megfelelő legitim cél lehet egy beavatkozás szempontjából. A Bíróság joggyakorlatára hivatkozva előadta, hogy a politikusok tekintetében szélesebb körű a közönség elfogadható kritikájának mértéke, mivel a politikusoktól elvárható, hogy több bírálatot viseljenek el.

39. A kérelmező társaság szerint a beavatkozás nem volt szükséges egy demokratikus társadalomban. Azzal érvelt, hogy az adott esetben a hazai bíróságok által alkalmazott objektív felelősség alapelve kizárt bármilyen mérlegelést két védett versengő érték között. Így a hazai bíróságok az objektív felelősség szabályának alkalmazása során többek között nem tudták figyelembe venni azt sem, vajon a kérelmező társaság jó vagy rosszhiszeműen járt-e el és mi volt az információ továbbításának célja. Mindenesetre az objektív felelősség mércéje összeférhetetlen a Bíróság gyakorlatával.

40. A kérelmező társaság azzal is érvelt, hogy amennyiben a hazai bíróságok megfelelő mérlegelést alkalmaznak, arra a következtetésre kellett volna jutniuk, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága erősebb a Jobbik jó hírnevéhez való jogánál.

41. Először is a hiperhivatkozás egy közügyre vonatkozó, kiegyensúlyozott híradás keretében jelent meg. Álláspontja szerint a hiperhivatkozás szóban forgó cikkbe való beágyazása olyan tájékoztatási technika, mely továbbra is szabadon kellene a sajtó rendelkezésére álljon. Mi több, a hazai bíróságok megállapították azt is, hogy a hiperhivatkozást tartalmazó újságcikk szerzője megfelelt a szakmai követelményeknek, így többek között ellenőrizte a Youtube-on rendelkezésre álló információt. A kérelmező Társaság szintén hangsúlyozta, hogy a Jobbiknak lehetősége lett volna közvetlenül a kommentek szerzője ellen fordulni. Végül, míg a Youtube videóhoz vezető hiperhivatkozás a Jobbik jó hírnevét nem érintette jelentősen, a hazai bíróság ítélete, melyben kérelmező társaság harmadik személy kijelentéséért való felelősségét állapította meg, nagy jelentőségű következményekkel jár az online újságírói tartalom előállításával foglalkozó sajtó számára. Ebből a szempontból a kérelmező társaság megjegyezte, hogy mivel a hiperhivatkozások használatával kapcsolatos jó hírnév sértésére vonatkozó automatikus felelősség dermesztő hatással jár, az újságírók és az online hírportálok a jövőben tartózkodni fognak attól, hogy

publikációikban hiperhivatkozásokat alkalmazzanak, és ezzel korlátozni fogják az internet kereszthivatkozási rendszerét és ezzel korlátozzák majd a felhasználók információkhoz való hozzáférését.

(b) A Kormány

42. A Kormány elfogadta, hogy a kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadságába beavatkoztak, azonban előadta, hogy a beavatkozás törvényben meghatározott volt és mások érdekeit szolgáló legitim célból történt. A Kormány álláspontja szerint a hatóságok a mérlegelési joguk keretein belül jártak el.

43. Először is, a Polgári Törvénykönyv 75. § (1) bekezdése és a 78. § (1) és (2) bekezdése alapján a jó hírnév sérelmét jelenti, ha valaki más személyre vonatkozó azt sértő valótlan tényt állít, híresztel. vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. Mindemellett mások személyiségi jogai, vagyis jó hírnevéhez való joga, a véleménynyilvánítás szabadságának korlátját jelenti.

44. A Kormány álláspontja szerint a bíróságok kérelmező társaság ellen hozott ítéletei elkerülhetőek lettek volna, ha a kérelmező társaság megfelelő gondossággal jár el, és nem hozza nyilvánosságra a videó felvételhez vezető hiperhivatkozást. Gy. J. kijelentése egyértelmű volt és nem véleménynek hanem tényállításnak kell tekinteni azt. Nem felelt meg az objektív valóságnak és alkalmas volt arra, hogy a közvéleményt hátrányosan befolyásolja, és függetlenül attól, hogy a kérelmező társaság jó vagy rosszhiszeműen járt-e el, a politikai párt jó hírnevét sértette.

45. A Kormány állítása szerint a hangfelvételek kiadóinak tudnia kellett volna, hogy felelősek lehetnek azért a tartalomért, melynek valóságtartalmát elmulasztják ellenőrizni. Ha ez nem így lenne, súlyos emberi jogsértések maradnának szankcionálatlanul. A Kormány értelmezésében információ terjesztése az információ átadását vagy kommunikálását jelenti, mely mások jogait még abban az esetben is sértheti, ha a híresztelő nem azonosul a harmadik személy kijelentésének tartalmával, vagy ha az adott kijelentés valóságtartalma tekintetében tévedésben van. A hazai bíróságok érvelésének fölidézésével a Kormány hangsúlyozta, hogy a jogellenes tartalom bármilyen módon történő hozzáférhetővé tételéhez objektív felelősség fűződik, amely független attól, hogy a híresztelő jó- vagy jóhiszemű és független attól, hogy milyen súlyos mások jogának megsértése. Hozzátette, hogy ez az alapelv nem jelenti a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását és nem jelent a kiadók számára szükségtelen terhet sem.

46. A Kormány azt is hangsúlyozta, hogy a kérelmező társaság professzionálisan működő nyereségérdekelt internetes portál, mely könnyen láthatta előre a szóban forgó videó felvétel hozzáférhetővé tételének jogkövetkezményeit. Ezért ésszerűen elvárható lett volna, hogy megfelelő gondossággal járjon el és minden probléma nélkül eltávolítsa a hiperhivatkozást

47. Így a Kormány álláspontja szerint a hazai bíróságok megfelelően mérlegelték a kérelmező társaság és a politikai párt versengő érdekeit, különösen figyelembe véve azt is, hogy a jogerős ítélet a kérelmező társaság számára pusztán az eljárási illeték megfizetését és az ítélet releváns

részeinek közzétételével kapcsolatos költség megtérítését tette kötelezővé, ami nem tekinthető jelentős következménynek.

(c) Harmadik felek

48. Az Article 19 azzal érvelt, hogy alapvető különbség van egy másik weblaphoz vezető hiperhivatkozás és az adott tartalom hivatkozott weblapon történő közzététele között mivel a hiperhivatkozás mindössze arra szolgál, hogy az olvasókat olyan tartalommal ismertesse meg, mely már korábban máshol megjelent. A hiperhivatkozások nélkül az interneten közzétett információt nehéz vagy lehetetlen lenne megtalálni és az interneten közzétett információ hozzáférhetősége csökkenne. Az Article 19 összehasonlító jogi dokumentumokra hivatkozott, melyben különösen Kanada, az Egyesült Királyság, Ausztrália és az Egyesült Államok bíróságainak ítéletei találhatók, melyekből az látható, hogy a hiperhivatkozások önmagukban nem minősülnek közzétételnek, csak pusztán hivatkozási eszközök, lábjegyzetekhez hasonlíthatók, melyek az olvasók számára azt teszik lehetővé, hogy más publikációk tartalmát megismerhessék. A beavatkozó véleménye szerint további érv a hiperhivatkozásokért való felelősség kizárása mellett, hogy a hivatkozott tartalom időközben akár meg is változhat, anélkül, hogy a hiperhivatkozást használó erről tudomást szerezne. Az Article 19 szerint mindemellett csak abban az esetben lehet szó a felelősségre vonásról, ha a hiperhivatkozást alkalmazó személy tudomással bír arról, hogy a hivatkozott tartalom jogellenes és a hivatkozó fél egyértelműen támogatja a hivatkozott tartalmat. Végül a beavatkozó hangsúlyozta, hogy amennyiben harmadik személy által előállított tartalomra utaló hiperhivatkozásért felelősségre lehet vonni valakit, akkor ennek következtében általuk befolyásolhatatlan weblapok tartalmáért lehet majd büntetni számtalan szervezetet, melynek dermesztő hatása lesz és korlátozza az internet felhasználók információhoz való hozzáférését.

49. The European Publishers' Council, The Media Law Resource Center Inc., the Newspaper Association of America, BuzzFeed, Electronic Frontier Foundation, Index on Censorship, Professor Lorna Woods, Dr Richard Danbury és Dr Nicole Stremlau közösen adta elő, hogy a hiperhivatkozásoknak számos közérdekű előnye van, beleértve azt, hogy megkönnyíti az újságírói munkát, mivel tartalmakat sokkal gyorsabban lehet az olvasóhoz eljuttatni, megkönnyíti az újságírói beszámolókat, hiszen így tömörebb és könnyebben hozzáférhető módon tehetik lehetővé az olvasók számára, hogy az újságírói tartalom eredeti forrását saját maguk is ellenőrizni tudják és megállapíthassák, hogy a publikáció saját maga megfelel-e a valóságnak. A hiperhivatkozások elősegítik a média sokszínűségét is és megkönnyítik a megalapozott közéleti vitát, mivel az információkat és véleményeket szabadabban lehet ily módon kifejezni és ezekhez szabadabban lehet hozzáférni. A beavatkozók szerint a hiperhivatkozásokhoz kapcsolódó objektív felelősség dermesztő hatású, mivel az újságírók saját maguk nem tudják az általuk hivatkozott tartalmak

jogszerűségét ellenőrizni, és ennek következtében inkább tartózkodnak majd az ilyen újságírói technikától, előtérbe helyezve inkább a hagyományos módszereket. Azt is kiemelték, hogy a gyakorlatban a hiperhivatkozással érintett tartalom saját maga is megváltozhat és az adott weblap tulajdonosának döntésétől függően akár jogszerűtlenné is válhat, amelyért ésszerűtlen lenne a hivatkozást alkalmazó újságíró felelősségre vonása. Az objektív felelősség megállapítása nem tükrözi a nyomós társadalmi érdeket sem, mivel bárki, akinek érdekeit hátrányosan érinti a jogellenes tartalom, megfelelő védelmet kérhet a jogellenes tartalom közzétevőjével szemben és követelheti, hogy ő törölje a szóban forgó tartalmat. A beavatkozók tudomásul vették, hogy elképzelhető egy újságíró vagy újságírói szervezet felelősségre vonása, amennyiben valamely jogellenes tartalmat saját maguk igaznak minősítenek, vagy ha olyan tartalomra utaló hiperhivatkozás törlésére vonatkozó kérést utasítanak el, ahol Bíróság állapította meg azt, hogy a hivatkozott tartalom sok jogellenes elemet tartalmaz.

50. Az Access Now, the Collaboration on International ICT Policy in East and Southern Africa és az European Digital Rights közös észrevételeikben előadták, hogy az internet lényegéhez tartozik az információk szabad linkelése. Azzal érveltek, hogy a hiperhivatkozások önmagukban nem tekinthetők szerkesztői nyilatkozatoknak és nem feltétlenül jelentik azt, hogy egy publikáció egyetértene valamely másik publikációval. A hiperhivatkozások egyszerűen csak hivatkozások más weblapokra vagy internetes forrásokra, melyek tartalma akár később meg is változhat miután a hiperhivatkozást posztolták. A beavatkozók álláspontja szerint a gyakorlatban nem működik az objektív felelősség alapelveinek bevezetése, mely azt feltételezi, hogy a hiperhivatkozást közzétevő felhasználó ellenőrizni tudja az általa hivatkozott oldal valóságtartalmát.

51. A Mozilla Foundation és a Mozilla Corporation (a továbbiakban együtt Mozilla) azzal érvelt, hogy a hiperhivatkozások közzétételének egyetlen célja, hogy az olvasók navigálni tudjanak az információk között. A hiperhivatkozások felhasználók célját szolgáló olyan technikai és automatikus eszközök, melyek máshol rendelkezésre álló információkhoz való hozzáférést szolgálják, és nem lehet a szóban forgó információ publikációjának tekinteni őket. A hiperhivatkozások felhasználásának korlátozása a világháló legalapvetőbb célját, információk kölcsönös linkek útján történő hozzáférhetővé tételét ásná alá. A beavatkozó kétségét fejezte ki a tekintetben, hogy hogyan tudnának az emberek a jelenleg létező számtalan weblapon keresztül információhoz jutni, ha a hiperhivatkozások alkalmazása felelősségre vonással járhat. Hiperhivatkozások nélkül a kiadók más alternatívára lennének kényszerítve annak érdekében, hogy az olvasók több információhoz juthassanak.

52. A European Information Society Institute előadta, hogy a hiperhivatkozások a digitális navigáció legfontosabb eszközei. A hagyományos hivatkozásokkal ellentétben közvetlen hozzáférést biztosítanak más szöveges forrásokhoz. A társadalmi kapcsolattartásra is nagy hatással vannak, melyet könnyen elnyomhatnak, ha korlátozzák használatukat. A hiperhivatkozások az új média fejlődéséhez is

hozzájárulnak, amennyiben több a) kapcsolatot teremtenek az újságírók és az olvasók között (b) hitelességet biztosítanak az információ alapjául szolgáló összefüggések, tények és források megadásával, (c) átláthatóságot nyújtanak azzal, hogy az olvasók visszakereshetik a riportok és hírek forrásait és (d) kritikus olvasáshoz vezetnek, mivel az újságírók és az olvasók számára is lehetővé teszik a különböző források összehasonlítását. A hiperhivatkozások a szerkesztett tartalom kívüli egyéb szólásokat is erősítik, melyek kiegészítik a mainstream média hagyományos „őrktya” („watchdog”) szerepét. Az objektív felelősség elvének alkalmazása a hiperhivatkozások tekintetében szükségszerűen öncenzúrához vezetne.

53. A European Roma Rights Centre fenntartotta, hogy amikor gyűlöletbeszéddel érintett kisebbségek a szóban forgó cselekményeket politikusoknak vagy politikai pártoknak tulajdonítják, olyan véleményt nyilvánítanak, melyre a 10. Cikk magas szintű védelmet biztosít. A beavatkozó társadalmi szervezet szerint az adott eljárás a roma közösség jogainak súlyos korlátozását jelentette, különösen arra figyelemmel, hogy ha megtiltják, hogy a szóban forgó rasszista beszéd és cselekedetek, valamint azon politikusok vagy politikai pártok között összefüggést keressenek, melyeket felelősnek tartanak a rasszista gyűlöletkeltő közhangulat erősítéséért, ezzel hosszú távon kizárják őket a közbeszédből. Azzal, hogy a roma kisebbség számára a jó hírnév védelmét biztosító jogszabályok alkalmazásával tiltották meg, hogy hangsúlyozzák politikai pártok rasszista alapú magatartását, pusztán a politikai pártokat védi a kisebbséggel szemben. A beavatkozó azzal is érvelt, hogy az online kiadók felelősségre vonása az általuk belinkelt tartalomért dermesztő hatással és szükségtelen teherrel jár majd a társadalmi szervezetek és a kisebbségek rasszizmus elleni tevékenységére.

2. A Bíróság Mérlegelése

(a) Volt-e beavatkozás

54. A Bíróság megállapítja, hogy a felek között nem volt vita abban a tekintetben, hogy a hazai bíróságok döntésével beavatkoztak a kérelmező társaságnak az Egyezmény 10. Cikkében garantált véleménynyilvánítási szabadságába. A Bíróság nem lát okot arra, hogy ettől eltérően határozzon.

55. A kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadságába való ilyen beavatkozást csak „törvényben meghatározott”, a 10. Cikk 2. pontjában foglalt valamely legitim céllal kell alátámasztani, és a beavatkozás „szükséges kell legyen egy demokratikus társadalomban”.

(b) Jogszerűség

56. A jelen ügyben a felek véleménye eltért abban a tekintetben, hogy vajon a kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadságába történt beavatkozás „törvényben meghatározott” volt-e. A kérelmező társaság azzal érvelt, hogy a hazai jog alapján nem volt előrelátható, hogy egy hiperhivatkozás posztolása valótlan jó hírnév sértő információ híresztelésének minősül majd. A Kormány a Polgári Törvénykönyv 75. §

(1) bekezdésére és a 78. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozva azzal érvelt, hogy a kérelmező társaság felelős volt a harmadik személyek által kifejezett magánvélemények továbbadása, illetve híresztelése tekintetében.

57. A Bíróság emlékeztet arra, hogy a 10. Cikk 2. bekezdésében található "törvényben meghatározott" kifejezés nem csak azt kívánja meg, hogy a sérelmezett döntés a nemzeti jogban jogalappal rendelkezzen, hanem a kérdéses törvény milyenségére is vonatkozik, amennyiben a törvénynek az érintettek számára elérhetőnek kell lennie, illetve hatásainak előre láthatóknak kell lenniük. A nemzeti jogalkotásban megkívánt pontosság foka – ami nem fedhet le minden egyes esetet – jelentős mértékben függ az adott jogszabály tartalmától, a szabályozandó jogterülettől, valamint a címzettek számától és helyzetétől. A Bíróság megítélése szerint a szakmai tevékenységet végző személyektől, akik hozzá vannak ahhoz szokva, hogy tevékenységük ellátása során nagy gondossággal járnak el, elvárható e tekintetben, hogy különös alaposággal mérjék fel a tevékenységükkel járó kockázatokat. (ld. *Karácsony and Others v. Hungary* [GC], nos. 42461/13 and 44357/13, §§ 123-125, ECHR 2016 (extracts), és az ott hivatkozott esetek).

58. A Bíróság megállapítja, hogy a hazai bíróságok döntése szerint a hiperhivatkozás posztolása jó hírnév sértő állítások híresztelésének minősült és a Polgári törvénykönyv 78. §-át találták alkalmazhatónak. A Bíróság megjegyzi, hogy sem egyértelmű jogszabály, sem joggyakorlat nem volt a hiperhivatkozások alkalmazásának megengedhetőségére illetve korlátozására vonatkozóan.

59. Azonban tekintettel a beavatkozás szükségességével kapcsolatosan az alábbiakban megállapított következtetésre (ld. 84. pont lent), a Bíróság úgy véli nincs szükség abban a kérdésben dönten, hogy vajon a Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása a kérelmező társaság számára az Egyezmény 10. Cikk 2 pontja szempontjából előrelátható volt-e.

(c) Legitim cél

60. A Kormány előadta, hogy a beavatkozás mások jogainak védelmét szolgálta, ami legitim célnak minősül. A Bíróság ezt elfogadta.

(d) Szükségesség egy demokratikus társadalomban

(i) Általános elvek

61. A Bíróság esetjoga jól megalapozott alapelveket tartalmaz abban a kérdésben, hogy a véleménynyilvánítás szabadságába való beavatkozás mikor „szükséges egy demokratikus társadalomban” (ld. *Delfi AS v. Estonia* [GC], no. 64569/09, § 131, ECHR 2015, és az ott hivatkozott esetek).

62. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az újságírók számára a közügyekben készített beszámolók tekintetében a 10. Cikk által biztosított védelem előfeltétele az, hogy az adott esetben jóhiszeműen, a tények pontos figyelembevételével eljárva „megbízható és pontos információt szolgáltatassanak az újságírói etikai szabályok követelményeinek

betartásával” (ld. *Bédat v. Switzerland* [GC], no. 56925/08, § 58, ECHR 2016). Az újságírói etikai szabályok betartásának fokozott ellenőrzése nagyobb jelentőséggel bír egy olyan világban, ahol az egyének a hagyományos és elektronikus média, valamint állandóan növekvő számú szereplők közvetítésével hatalmas mennyiségű információval szembesülnek (ld. *Stoll v. Switzerland* [GC], no. 69698/01, § 104, ECHR 2007-V).

63. Annak vizsgálata során, hogy vajon szükség volt-e egy demokratikus társadalomban arra, hogy mások jogának vagy jó hírnevének védelme érdekében beavatkozzanak a véleménynyilvánítás szabadságába, a Bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a hazai hatóságok az Egyezmény által védett és egyes esetekben egymással versengő két érték, egyrészt a 10. Cikk által védett véleménynyilvánítás szabadsága, másrészt pedig a 8. Cikk által védett magánélet védelme között megfelelően mérlegeltek-e (ld. *Axel Springer AG v. Germany* [GC], no. 39954/08, § 84, 7 February 2012, and *Von Hannover v. Germany* (no. 2) [GC], nos. 40660/08 and 60641/08, § 106, ECHR 2012 és az ott idézett esetek).

64. Az internetes oldalak véleménynyilvánítási szabadság gyakorlásával kapcsolatos jelentősége tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy az internet, hozzáférhetősége, valamint azon képessége folytán, hogy hatalmas mennyiségű információt tároljon és adjon tovább, fontos szerepet játszik a közönség hírekhez való hozzáférése és általában az információk terjesztésének megkönnyítése tekintetében (ld. *Ahmet Yildirim v. Turkey*, no. 3111/10, § 48, ECHR 2012). Ugyanakkor az internetre feltett tartalom és kommunikáció a nyomtatott sajtónál nagyobb veszélyt jelent az emberi jogok és szabadságok gyakorlása vonatkozásában, különösen a magánélet védelmével kapcsolatban (ld. *Egill Einarsson v. Iceland*, no. 24703/15, § 46, 7 November 2017).

Az internet sajátos természetéből fakadóan a kötelességek és a jogi felelősség a 10. cikk tekintetében bizonyos mértékben eltérhet egy hagyományos kiadó kötelességeitől és jogi felelősségétől harmadik féltől származó tartalmak esetében (see *Delfi*, cited above, § 113). Bár az internetes hírportálok a harmadik féltől származó tartalmakat nem a hagyományos értelemben teszik közzé, jogi felelősséget vállalhat a felhasználói tartalmakért (ld. *Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete and Index.hu Zrt v. Hungary*, no. 22947/13, § 62, 2 February 2016).

65. Az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásokat nyújtók, akik a szolgáltatásaikat igénybevevők által átadott információk tárolásával foglalkoznak, a Bíróság egy 8. Cikkkel kapcsolatos panasz ügyében megállapította, hogy a nemzetközi jog alapelveivel összhangban az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtók harmadik személytől származó tartalomért csak abban az esetben vonhatók felelősségre, ha azt követően, hogy valamely tartalom jogellenességéről tudomást szereztek, nem intézkedtek haladéktalanul az ilyen tartalom eltávolítása vagy a hozzáférés kizárása érdekében (ld. *Tamiz v. the United Kingdom* (dec.), no. 3877/14, 19 September 2017).

66. Végül a Bíróság megállapította, hogy a nyomtatott sajtóból és az internetről reprodukált anyagokra vonatkozó alapelvek eltérhetnek. Ez

utóbbi tekintetében tagadhatatlanul alkalmazkodni kell a speciális technológiai sajátosságokhoz annak érdekében, hogy az érintett jogok és szabadságok védelmét és előmozdítását biztosítani lehessen (ld. *Editorial Board of Pravoye Delo and Shtetel v. Ukraine*, no. 33014/05, § 63, ECHR 2011 (extracts)). Súlyosan akadályozza a sajtó alapvető fontosságú „örkutya” szerepének gyakorlását, ha hazai szinten nem áll rendelkezésre megfelelő jogi keret annak biztosítására, hogy az újságírók az internetről szerzett információt bármely büntetéstől való félelem nélkül felhasználhassák, (ld. 64. pont fent).

(ii) *A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyben*

67. A Bíróság álláspontja szerint az eset egy internetes hírportál kötelességeit és felelősségeit érinti az Egyezmény 10. Cikke tekintetében, olyan értelemben, hogy egy online újságcikkbe olyan hiperhivatkozást épített be, mely az interneten rendelkezésre álló és a későbbiekben jó hírnévsértőnek minősített tartalomra mutat. A hazai bíróságok azt állapították meg, hogy ilyen hiperhivatkozás posztolása automatikusan a jó hírnévsértő állítás publikációjának minősül, mely az újságíró és a kérelmező társaság által működtetett hírportál objektív felelősségének megállapításához vezetett. A Bíróság számára tehát az kérdés, hogy az ebből eredő beavatkozás a kérelmező társaságnak az Egyezmény 10. Cikke által biztosított jogaiba az adott körülmények között releváns és megfelelő indokokkal történt-e, és ennek folytán egy demokratikus társadalomban szükségesnek minősült-e.

68. A Bíróság megállapítja, hogy a szóban forgó internetes hírportál professzionálisan működtetett, naponta körülbelül 75 cikket jelentet meg témák széles körében és körülbelül napi 250,000 olvasója van.

69. A Bíróság megjegyzi, hogy a hazai bíróságok joggyakorlata a kiadókat mentesíti a polgári jogi felelősség alól, ha sajtótájékoztató keretében közzétett anyagot adnak közzé, feltéve, hogy közügyben, elfogulatlan és objektív módon járnak el, elhatárolják magukat a kijelentés forrásától, végül az érintett személynek lehetőséget biztosítanak arra, hogy az állításra észrevételeket tegyen (lásd. 21. pont fent). Ugyanakkor ilyen mentesség nem áll fenn a sajtótájékoztatón kívül szerzett hamis vagy jó hírnév sértő információ híresztelése esetén, ahol az objektív felelősség mércéjét kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a szerző vagy a kiadó jó vagy rosszhiszeműen járt-e el, vagy eleget tett-e újságírói kötelezettségeinek.

70. A Bíróság emlékeztet arra, hogy korábban egyetértőleg megállapította, hogy a harmadik személyek által előállított tartalmak tekintetében az internetes hírportál üzemeltetője és egy hagyományos kiadó közötti különbségtétel megfelel a vonatkozó nemzetközi dokumentumoknak, melyekben bizonyos előrelépés figyelhető meg, a tekintetben, hogy alapvető megkülönböztetés legyen a hagyományos nyomtatott és audiovizuális média szabályozása illetve az internet alapú média tevékenység szabályozása között (lásd. *Delfi*, id. fent. §§ 112-113.).

71. Továbbá, figyelemmel az internetnek arra a szerepére, mellyel a közvélemény hírekhez és információkhoz való hozzáférését erősíti, a Bíróság hangsúlyozza, hogy a hiperhivatkozások alapvető célja, hogy más internetes oldalakra és forrásokra irányítva lehetővé tegyék az internet felhasználók számára, hogy egy olyan hálózatban navigáljanak a különböző anyagokra vagy anyagok alapján, amelyre hatalmas mennyiségű információ rendelkezésre állása jellemző. A hiperhivatkozások az internet akadálytalan működését azzal segítik elő, hogy a különböző információkat azzal teszik hozzáférhetővé, hogy egymással összekötik őket.

72. A hiperhivatkozás, mint újságírói technika alapvetően különbözik a hagyományos publikációs technikától, amennyiben általában mindössze átirányítja a felhasználókat az interneten máshol rendelkezésre álló tartalomhoz. A belinkelt állítást nem ismétlik meg a felhasználó számára és annak tartalmát nem kommunikálják, pusztán felhívják az olvasók figyelmét egy másik weblapon rendelkezésre álló anyagra.

73. A hiperhivatkozások további megkülönböztető vonása az információk más módon történő megosztásával összehasonlításban, hogy a hiperhivatkozásokat alkalmazó személynek nincs ráhatása arra a weboldalra, melyre a hiperhivatkozás utal és amelyet a link létrehozását követően meg is lehet változtatni. Ez alól természetesen kivételt képez az az eset, amikor a hiperhivatkozás olyan tartalmakra mutat, melyet ugyanaz a személy ellenőriz. Mindemellett, az a weblap melyre a hiperhivatkozás utal, olyan információkat tartalmaz, melyet eredeti kiadója már korábban közzétett és korlátlanul a közönség rendelkezésére áll.

74. Ennél fogva a hiperhivatkozás sajátosságaiból következően a Bíróság nem tud egyetérteni a hazai bíróságoknak azon álláspontjával, mely egyenlőségjelet tesz a hiperhivatkozás egyszerű posztolása és a jó hírnévsértő információ híresztelése között, és ezzel automatikusan megállapíthatóvá teszi magáért a tartalomért való felelősséget. Ehelyett a Bíróság álláspontja szerint minden esetben több elemet figyelembe véve egyedi mérlegelést végezni annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy vajon egy hiperhivatkozás posztolása a 10. Cikk szempontjából indokoltan von-e maga után felelősséget.

75. A Bíróság különösen az alábbi aspektusokat tekinti relevánsnak a kérelmező társaság mint hiperhivatkozás közzetevőjének felelőssége tekintetében: (i) támogatta-e az újságíró a kifogásolt tartalmat; (ii) megismételte-e az újságíró a kifogásolt tartalmat (anélkül, hogy azt támogatta volna); (iii) az újságíró pusztán csak egy kifogásolt tartalomra utaló hiperhivatkozást illesztett-e a cikkébe (anélkül, hogy azt támogatta volna, vagy azt megismételte volna); (iv) az újságíró tudta, vagy pedig ésszerűen tudnia kellett volna, hogy a kifogásolt tartalom jó hírnév sértő vagy más szempontból jogellenes; (v) jóhiszeműen járt-e el az újságíró az újságírói etikai szabályok tekintetében és a felelősségteljes újságírás követelményeknek megfelelő gondossággal járt-e el?

76. A jelen ügyben a Bíróság megjegyzi, hogy a szóban forgó cikk csak annyit tartalmazott, hogy egy Gy. J.-vel készített interjú megtalálható a Youtube-on és hiperhivatkozáson keresztül hozzáférést biztosított anélkül,

hogy a belinkelt interjúhoz bármilyen további megjegyzést fűzött volna, vagy megismételte volna annak bármely részét.

77. A Bíróság megállapítja, hogy a cikkben a szerző sehol, semmilyen módon nem állította, hogy a hiperhivatkozásokon keresztül elérhető állítások megfeleltek volna a valóságnak, és az sem hangzott el, hogy a hiperhivatkozással érintett anyaggal egyetértett volna vagy vállalta volna érte a felelősséget. A hiperhivatkozást olyan összefüggésben sem használta, hogy az bármilyen szempontból önmagában jó hírnévsértő lett volna. Ebből tehát arra lehet következtetni, hogy a kifogásolt cikk nem minősült a sérelmezett tartalom megismétlésének.

78. Az ismételtes tekintetében a Bíróság emlékeztet arra, hogy „egy újságíró szankcionálása azon az alapon, hogy mások által egy interjúban tett nyilatkozat terjesztésében közreműködik, súlyosan hátráltatná a sajtó hozzájárulását a közügyek megtárgyalásához és ezért csak abban az esetben alkalmazható, ha rendkívül fontos ok van rá” (ld. *Jersild v. Denmark*, 23 September 1994, § 35, Series A no. 298; *Thoma v. Luxembourg*, no. 38432/97, § 62, ECHR 2001-III § 62; and *Novaya Gazeta and Milashina v. Russia*, no. 45083/06, § 71, 3 October 2017). Nem összeegyeztethető a sajtó aktuális eseményekről és álláspontokról szóló információkkal kapcsolatos beszámolási kötelezettségével, az az általános követelmény, hogy egy újságírónak szisztematikusan és formálisan távolságot kell tartania attól a tartalomtól, mely esetleg sérthet vagy provokálhat másokat vagy sértheti jó hírnevüket (ld. *Thoma*, id. fent § 64). Ezen elveket figyelembe véve a Bíróság nem tartja kizártnak, hogy bizonyos speciális esetekben még egy tényállítás pusztán megismétlése, például egy hiperhivatkozást követően, felelősségre vonást eredményezhet. Ilyen helyzetek adódhatnak akkor, ha az újságíró nem jár el jóhiszeműen az újságírói etika követelményeinek megfelelően és nem olyan gondossággal jár el, amely a közügyekkel foglalkozó felelős újságírótól általában elvárható (lásd ezzel kapcsolatban például *Novaya Gazeta and Milashina*, id. fent, § 72. pont). A jelen kérelem esetén nem ez volt a helyzet, mivel, amint azt fent megállapítottuk, a szóban forgó cikk a jó hírnév sértő kijelentések egyikét se ismételte meg, és a publikáció kizárólag a hiperhivatkozás posztolására szorítkozott.

79. Abban a tekintetben, hogy vajon az újságíró vagy a kérelmező társaság tudta vagy ésszerűen tudnia kellett volna, hogy a hiperhivatkozás jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalomra utal, a Bíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság kivételével a hazai bíróságok ezt az aspektust nem találták relevánsnak ezért nem vizsgálták meg ezt a kérdést. A Bíróság is úgy véli, hogy ezt a kérdést inkább akkor és úgy kell eldönteni, ahogy az a szerző számára a szóban forgó időpontban felmerül és nem utólag, a hazai bíróságok megállapításainak ismeretében. Ezen a ponton a Bíróság megerősíti, hogy a személyes jó hírnév és reputáció ellen irányuló támadásnak egy bizonyos súlyossági szintet el kell érnie és oly módon kell azt elkövetni, hogy a szóban forgó magatartás sértse a magánélet tiszteletben tartásához való joggyakorlását (ld. *Delfi*, id. fent, § 137, és *Axel Springer AG*, id. fent, § 83. pont). Ezen kívül a politikusok vagy politikai pártok tekintetében az elfogadható kritika szélesebb körű

mint egy magánszemély esetén. A magánszemélyektől eltérően, egy politikus szükségképpen és tudatosan teszi lehetővé azt, hogy minden egyes szavát vagy tettét az újságírók vagy a közvélemény szigorú bírálattal illesse és ennél fogva sokkal többet kénytelen túrni (lásd. *Lindon, Otchakovsky-Laurens and July v. France* [GC], nos. 21279/02 and 36448/02, § 46, ECHR 2007-IV).

80. A fenti elvek alapján a Bíróság álláspontja szerint a kérelemben említett esetben az újságíró ésszerűen feltételezhette, hogy az a tartalom mely ehhez hozzáférést biztosít, bár talán ellentmondásos, de a politikai pártok megengedhető bírálatának keretein belül marad, s így nem minősül jogellenesnek. Bár Gy. J. kijelentései végső soron jó hírnevsértőnek minősültek, mivel alaptalanul állította, hogy Jobbikhoz kapcsolódó személyek rasszista cselekményeket követtek el, a Bíróság úgy találja, hogy ezek a kijelentések nem voltak eleve jogellenesnek minősíthetők (ld., *a contrario, Delfi*, id. fent, §§ 136 és 140 pont).

81. Ezen kívül meg kell jegyezni, hogy az irányadó magyar jog a hazai bíróságok értelmezésében kizárta, hogy a kérelmező társaság Egyezmény 10. Cikke által védett véleménynyilvánítási szabadságát érdemben mérlegeljék, mindez egy olyan esetben, ahol a korlátozást a legszigorúbb vizsgálatnak kell alávetni, tekintve, hogy az ügy közérdeket érintett. Valójában a bíróságok úgy döntöttek, hogy a hiperhivatkozás híresztelésnek minősül és objektív felelősséggel jár, kizárva ezzel a versengő jogok vagyis a politikai párt jó hírnevének és a kérelmező társaság véleménynyilvánításhoz való jogának összevetését (lásd, *mutatis mutandis, Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete and Index.hu Zrt* id. fent, § 89. pont). A Bíróság álláspontja szerint az ilyen objektív felelősség előreláthatóan negatív következményekkel jár majd az internetes információáramlásra, mivel arra készteti a szerzőket és kiadókat, hogy teljes mértékben tartózkodjanak olyan anyagokra történő hiperhivatkozástól, melyek tartalma változhat és melyekre nincs kihatásuk. Ez közvetve vagy közvetlenül dermesztő hatással járhat az internetes véleményszabadság tekintetében.

82. A fentiek alapján a Bíróság úgy találja, hogy a hazai bíróságok által a kérelmező társaság tekintetében megállapított objektív felelősségnek nincs releváns és megfelelő alapja. Ezért az intézkedés a kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogának aránytalan korlátozása.

83. A fentiek alapján megsértették az Egyezmény 10. Cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

86. Az Egyezmény 41. cikke a következőképpen szól:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Kár

87. A kérelmező társaság nem igényelt nem vagyoni kárt. Azonban 597.04 Euro vagyonban bekövetkezett kár megtérítését kérte. Ez az összeg egyenlő azzal a fizetési kötelezettséggel, melyet a kérelmező társaságra az illetékek és a felperes politikai párt hazai bíróságok előtt felmerült eljárási költségeinek megtérítésével kapcsolatban róttak ki.

88. A Kormány vitatta ezt az igényt.

89. A Bíróság elfogadja a megállapított jogsértés és a vagyoni kár között, ezért a kért összeget teljes egészében megítéli.

B. Költségek és kiadások

90. A fentiekén kívül a kérelmező társaság 1.792,20 Euro költségtérítést kért a hazai bíróságok előtti eljárásban felmerült költségek megtérítésére, amelyből 1,451.91 Euro ügyvédi munkadíj (100 ügyvédi munkaóra 16 USD óradíjjal számolva) és 340.29 Euro, 15 munkaóra, 25 USD óradíjjal számolva. Bíróság előtti eljárás költségeire. A kérelmező társaság 2.357,19 Euro megtérítését kérte a Bíróság előtti költségei tekintetében, melyből 2.060 Euro fordítási költség és 297,19 Euro szervezési költség.

A kérelmező társaság teljes költségtérítési igénye 4,149.39 Euro volt.

91. A Kormány vitatta ezt az igényt.

92. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak olyan mértékben jogosult a költségek megtérítésére, amennyiben kimutatja, hogy azok ténylegesen felmerültek, szükségesek voltak, és összegük ésszerű. A jelen ügyben a rendelkezésre álló dokumentáció és a fenti kritériumok figyelembe vételével a Bíróság 4.194,39 Euro megtérítését ésszerűnek tartotta a Bíróság előtti eljárással kapcsolatban felmerült költségek tekintetében.

C. Késedelmi kamat

93. A Bíróság megfelelőnek találja, hogy a késedelmi kamat az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábán alapuljon, melyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚAN

1. Elfogadhatóvá nyilvánítja a kérelmet;
2. Megállapítja, hogy az Egyezmény 10. Cikkét megsértették;
4. Megállapítja, hogy
  - (a) az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára a következő összegeket, továbbá az ezen összeget terhelő adókat kell

kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:

- (i) vagyoni kár jogcímén 597.04 ötszázkilencvenhét egész négy század Euró plusz az erre eső adók összege;
- (ii) költségtérítés jogcímén 4,149.39 Euró plusz a kérelmező társaságra kiszabott erre eső adók összege;

(b) a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű egyszerű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2018. december 4-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Andrea Tamietti

Faris Vehabović

Jegyzőkönyvvezető - helyettes

Elnök

Az Egyezmény 45. 2. §-a és a Bíróság szabályzatának 74. 2. §-a alapján a jelen ítélethez Pinto de Albuquerque Bíró párhuzamos véleménye van mellékelteként csatolva.

G.Y
A.N.T.

PINTO DE ALBUQUERQUE BÍRÓ PÁRHUZAMOS VÉLEMÉNYE

1. Az emberi jogokkal kapcsolatos európai jogalkotás fejlődése során nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy az internet is a nemzetközileg védett emberi jogok területébe tartozzon, különösen a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadsága tekintetében, és ennek során egyértelműen kifejezték, hogy a harmadik felek által előállított tartalom interneten történő közzétételéért megállapított felelősség súlyosan érinti ezeket a védett jogokat. A jelen esetben felmerült új jogi kérdés az, hogy a hiperhivatkozások posztolásáért megállapított objektív felelősség összhangban van-e ezekkel a jogokkal. A hiperhivatkozások fontossága miatt a jelen eljárás eredménye kihat az internet mindennapos működésére. Ezért a jelen ügy jelentőségét nem kell külön hangsúlyozni. Ez az indoka annak, hogy bár teljes mértékben egyetértek azzal, hogy az Egyezmény 10. Cikkét megsértették, szeretném tovább részletezni a Bíróság által adott indoklást abból a célból, hogy kiemeljem a hiperhivatkozások használatával kapcsolatos felelősség alapvető elveit.

A hiperhivatkozások "sajátos vonásai"

2. A Bíróság álláspontja az eddigiekben mindvégig az volt, hogy „a nyomtatott sajtóból és az internetről reprodukált anyagokra vonatkozó alapelvek eltérhetnek. Ez utóbbi tekintetében tagadhatatlanul alkalmazkodni kell a speciális technológiai sajátosságokhoz annak érdekében, hogy az érintett jogok és szabadságok védelmét és előmozdítását biztosítani lehessen”¹. A jelen ítélet megerősíti ezt az alapelvet². A Bíróság azonban továbblép a hiperhivatkozások „megkülönböztető vonásainak”³ jellemzésében, azzal, hogy „hiperhivatkozás, mint újságírói technika alapvetően különbözik a hagyományos publikációs technikától...”⁴. E következtetés alátámasztására három meggyőző érvet fogalmaztak meg.

3. Először, a hiperhivatkozás használata nem közvetít „a belinkelt nyilatkozattal azonos üzenetet a hallgatóságnak és nem kommunikálja annak tartalmát”⁵. Ehelyett pusztán arról ad tájékoztatást, hogy az adott

¹ *Editorial Board of Pravoye Delo and Shtetel v. Ukraine*, no. 33014/05, § 63, ECHR 2011.

² Az ítélet 72. pontja.

³ A 75. pontban a „sajátos vonások” kifejezést, míg az azt követő pontban a „sajátosságok” kifejezést tartalmazza az ítélet.

⁴ Az ítélet 74. pontja.

⁵ Ítélet, 74. pont. Ezt az érvet megtalálhatjuk a *Mouvement raëlien suisse v. Switzerland* [GC], no. 16354/06, ECHR 2012, ítélethez fűzött különvéleményemben is a „A beszéd

információ létezik. Ez az álláspontja a Német Szövetségi Alkotmánybíróságnak, a Kanadai Legfelsőbb Bíróságnak a *Crookes v. Newton* ügyben, valamint az Egyesült Államok Harmadik Körzet Fellebbviteli Bíróságának (*United States Court of Appeals for the Third Circuit*) a *Philadelphia Newspapers, LLC*, ügyben melyeket a Bíróság idéz és el is fogad⁶. Ennek megfelelően a hiperhivatkozás útján történő utalás „önmagában tartalomsemleges és nem fejez ki véleményt...”⁷.

4. Az internet alap gondolata a világháló kifejlesztésével az információk szabad összekapcsolásán alapult. Ahogy azt annak idején Tim Berners-Lee is leírta:

“A háló kialakítása során az volt a szándék, hogy az egyszerű linkek pusztán hivatkozások legyenek és önmagukban ne hordozzanak jelentést. Egy egyszerű hipertext link nem feltétlenül jelenti azt, hogy az egyik dokumentum megerősíti a másikat, vagy, hogy ezen dokumentumok szerzője ugyanaz a személy lenne, vagy akár azt, hogy az egyik dokumentum részévé válna egy másiknak.”⁸

A rendszer felépítésének két olyan alapelve van, amely a Háló, annak struktúrája és működési módja tekintetében alapvető, és amelyek lehetővé teszik a véleménynyilvánítás szabadságát:

“A Háló előnyét és növekedését biztosító legfontosabb alapelv az univerzalitás. Ha linket használsz, bármire utalhatsz. Ez azt jelenti, hogy az emberek számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy bármit feltegyenek a hálóra függetlenül attól, hogy milyen számítógépük van, milyen szoftvert használnak, milyen nyelven beszélnek és attól is teljesen függetlenül, hogy vezetékes vagy vezeték nélküli internetkapcsolatuk van... A decentralizáció egy másik fontos jellemző vonás. Senkinek nincs szüksége központi hatósági jóváhagyásra ahhoz, hogy egy új weblapot szerkesszen, vagy linket hozzon létre. Mindössze három dolgot kell tenni: weblapot kell írni HTML formátumban, nevet kell adni neki az URL nevek rendszerében és a HTTP segítségével föl kell tölteni az internetre. A decentralizáció tette lehetővé a széles körű innovációt és ez a jövőben is így fog folytatódni.”⁹

Berners-Lee megjegyzése az információk korlátlan és univerzális linkelésének fontosságával kapcsolatban irányadó kell legyen a Bíróság mérlegelésének szempontjából:

“A Hálót úgy tervezték, hogy univerzális teret adjon az információknak, tehát egy könyvjelző vagy hiperhivatkozás alkalmazásával kapcsolódni kell tudnod bármilyen hálózaton rendelkezésre álló bármely információhoz. Az univerzalitás a Háló számára

---

formája” címszó alatt, valamint ugyanabban az ügyben a Sajó, Lazarova Trajkovska és Vučinić Bírókkal megfogalmazott közös különvéleményünk III. pontjában.

⁶ Tim Berners-Lee, *Commentary on Web Architecture: Links and Law*, April 1997.

⁷ *Crookes v. Newton*, [2011] 3 R.C.S. 269, 286. Így a hiperhivatkozás nem hasonlítható a publikációhoz, mivel „bár elképzelhető, hogy egy link és hivatkozás felhívja az olvasók figyelmét egy cikk létre, nem tekinthető a cikk újraközlésének”. Ld. *Philadelphia Newspapers, LLC*, 690 F.3d 161, 174-75 (3d Cir. 2012).

⁸ Tim Berners-Lee, *Commentary on Web Architecture: Links and Law*, April 1997.

⁹ Tim Berners-Lee, *Long Live the Web* (2010), Scientific American.

alapvető fontosságú: elveszti hatását, ha léteznek olyan elemek, amelyeket nem tudsz elérni...”¹⁰.

A hiperhivatkozások a ragasztók, melyek összetartják a Világhálót, mivel ezek segítségével tudunk könnyén és gyorsan más weblapokra navigálni információk letöltése, elolvasása, azokhoz való hozzáférés és újra megosztás céljából. A hiperhivatkozások nélkül a kiadók arra kényszerülnének, hogy az olvasóknak alternatív instrukciókat adjanak, ha több információt szeretnének. Az átlagemberek többsége számára ez nehézkes, sőt akár lehetetlennek is mondható, mivel alapos műszaki felkészültséget igényel.

5. A fent említett két elv, az univerzalitás és a decentralizáció különösen fontosak az újságírás területén és ezeket erősítette meg a Bíróságnak az az álláspontja, a hazai jognak biztosítania kell „az újságírók számára, hogy az internetről szerzett információt szankcióktól való félelem nélkül használhassák fel.”¹¹ A hiperhivatkozás mint újságírói technika megkönnyíti és javítja az újságírási folyamatot, mivel gyorsabban eljuttatja a tartalmat a felhasználóknak és lehetővé teszi az újságírók számára, hogy olyan formában nyújtsanak át információkat, mely könnyebben hozzáférhető és jobban megérthető. Erősíti a média sokszínűségét és a médiapluralizmust is, mely alapvető közérdek, mivel a hiperhivatkozásokkal a nagyobb és kisebb médiaszolgáltatók is kölcsönösen hasznos együttműködést folytathatnak információkban gazdag tartalom felhasználók számára történő szolgáltatásában. Az újságírók és újságírói szervezetek jellemzően nincsenek abban a helyzetben, hogy meggyőződjenek egy belinkelt oldal tartalmának jogszerűségéről. Még ha a vita kedvéért feltételezzük is, hogy a jelentősebb médiaszolgáltatók bizonyos szempontból képesek átlátni a hiperhivatkozáshoz fűződő jogi kockázatokat, egyértelmű, hogy a korlátozott forrásokkal rendelkező kisebb újságírói szervezeteknek nincs más választásuk, csak az, hogy abbahagyják a hiperhivatkozások alkalmazását.

6. Másodszor, ahogy azt a Kanadai Legfelsőbb Bíróság is hangsúlyozta, a hiperhivatkozást alkalmazó szerzőnek „nincs ráhatása, arra a cikkre, melyet belinkelt”¹². A hivatkozott szöveg a hiperhivatkozás posztolását követően akár radikálisan is megváltozhat, anélkül, hogy erre a hiperhivatkozást alkalmazónak bármilyen ráhatása lenne¹³. Ezt a

¹⁰ Tim Berners-Lee, *Weaving the Web: The original design and Ultimate Destiny of the world Wide Web by its Inventor*, 1999, as quoted in Mark Sableman, “Link Law Revisited: Internet Linking Law at Five Years” (2001) 16 *Berkeley Technology Law Journal* 1273, 1275.

¹¹ *Editorial Board of Pravoye Delo and Shtetel*, id. fenn, § 64. pont

¹² *Crookes v. Newton*, [2011] 3 R.C.S. 269, 285. Lásd az ezzel kapcsolatos érvelést a fent idézett *Mouvement raëlien suisse* ügyhöz fűzött saját különvéleményemben és Sajó, Lazarova Trajkovska és Vučinić Bírákkal közösen megfogalmazott különvéleményünkben.

¹³ Az Európai Unió Bírósága szintén foglalkozott ezzel az érveléssel a *GS Media BV v. Sanoma Media Netherlands BV and Others*, Case C-160/15 ügyben hozott ítélet 45-46. pontjában.

gondolatmenetet a Bíróság indoklása is tartalmazza, amely azonban egy feltételt fűz hozzá: „természetesen ez alól kivétel az az eset, ha a hiperhivatkozás olyan tartalmakra mutat, melyet ugyanaz a személy ellenőriz”¹⁴. Ilyen esetben azonban a felelősség nem másodlagos¹⁵. Mindemellett, a hiperhivatkozások gyakran csak nagyon kevés vagy semmilyen szerkesztői beavatkozást nem kívánnak, mivel a legtöbb internetes publikációs szolgáltatás, tartalomszerkesztő rendszer vagy közösségi média applikáció automatikus vagy előreprogramozott hiperhivatkozási rendszert tartalmaz.

7. Harmadszor, a Bíróság hozzáteszi, hogy „az a weblap melyre a hiperhivatkozás utal, olyan információkat tartalmaz, melyet eredeti kiadója már korábban közzétett és korlátlanul a közönség rendelkezésére áll”¹⁶. Tekintve, hogy a hiperhivatkozás pusztán utalás egy már létező tartalomra, nem hoz létre új tartalmat. Mivel a hiperhivatkozás általában teljesen elkülönül a tényleges tartalomtól, egy hiperhivatkozással találkozó felhasználó szabadon dönt arról, hogy átlép-e a másik weboldalra vagy sem¹⁷. Ha a felhasználó úgy dönt, hogy nem követi a linket, a szóban forgó tartalom soha nem fog megjelenni számára. Ez a választási szabadság döntő fontosságú a média felhasználók számára. A hiperhivatkozások a felhasználók számára megkönnyítik azt, hogy saját maguk nézzék meg és ellenőrizzék az újságírói tartalom eredeti forrásait és saját maguk döntsenek arról, hogyan használják fel ezt a tartalmat: nem mennek tovább annál, melyet az újságírói tartalom följánl nekik, vagy úgy döntenek, hogy megnézik a tartalom hátterét. Így a hiperhivatkozások a felhasználók számára olyan lehetőségeket biztosítanak, mely fontos szolgálatot tesz a közérdeknek.

A Bíróság kritériumai a hiperlinkek felhasználásával kapcsolatos felelősség megítélés tekintetében

8. Ezen megkülönböztető vonásokra tekintettel a Bíróság általánosságban utal azokra a releváns kritériumokra, melyek természetes vagy jogi személyek által alkalmazott hiperhivatkozások esetén a felelősség mérlegelése tekintetében alkalmazhatók. A kritériumok a következők:

„(i) támogatta-e az újságíró a kifogásolt tartalmat; (ii) megismételte-e az újságíró a kifogásolt tartalmat (anélkül, hogy azt támogatta volna); (iii) az újságíró pusztán csak

¹⁴ Az ítélet 75. pontja.

¹⁵ Ezt az érvet, a fent hivatkozott *Mouvement raëlien suisse* ügyben a Sajó, Lazarova Trajkovska és Vučinić Bíróval megfogalmazott közös különvéleményünk III. pontja is tartalmazza.

¹⁶ Ítélet, 75. pont.

¹⁷ Ez az érv szintén felbukkan a fent idézett *Mouvement raëlien suisse* Sajó, Lazarova Trajkovska és Vučinić Bírókkal közösen fűzött különvéleményünkben.

egy kifogásolt tartalomra utaló hiperhivatkozást illesztett-e a cikkébe (anélkül, hogy azt támogatta volna, vagy azt megismételte volna); (iv) az újságíró tudta, vagy pedig ésszerűen tudnia kellett volna, hogy a kifogásolt tartalom jó hírnév sértő vagy más szempontból jogellenes; (v) jóhiszeműen járt-e el az újságíró az újságírói etikai szabályok tekintetében és a felelősségteljes újságírás követelményeknek megfelelő gondossággal járt-e el?”¹⁸

9. Mindenekelőtt azt kell megjegyezni, hogy a Bíróság arra törekedett, hogy az újságírók által alkalmazott hiperhivatkozások tekintetében valamennyi lehetséges esetre megfogalmazza a mérlegelés objektív és szubjektív kritériumait. Habár a Bíróság a hiperhivatkozásokat „alapvetően különbözőnek tartja a publikáció hagyományos eljárásától”¹⁹, mégis a hagyományos publikációs eljárásban, így pld. a nyomtatott sajtó esetén alkalmazandó kritériumokra utal, mert csak így tudja kezelni azokat a helyzeteket, amikor a hiperhivatkozások alkalmazása publikációs tevékenységnek minősül²⁰.

10. A hiperhivatkozások újságírói alkalmazásával kapcsolatban a Bíróság tulajdonképpen háromféle eljárást (*actus reus*) különböztet meg: hiperhivatkozás ahol a hivatkozott tartalmat az újságíró támogatja, hiperhivatkozás ahol a hivatkozott tartalmat az újságíró megismétli és végül egyszerű hiperhivatkozás, mellyel kapcsolatban sem újságírói támogatás, sem megismétlés nem történik. E különböző tényállások eltérő felelősségi elvek megfogalmazását igénylik.

11. Ezen kívül a Bíróság háromféle szubjektív mércére utal (*mens rea*)²¹: Jóhiszeműség, annak ismerete, hogy a hiperhivatkozással utalt szöveg jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes és annak konstruktív ismerete, hogy ez esetleg fennállhat. Aláhúzendő, hogy a Bíróság számára alapelvei fontosságú, hogy a hiperhivatkozásokért való felelősség mindig szubjektív, még a társasági felelősség esetén is. Mít több, az újságírók esetén a *mens rea* meghatározása során „ezt a kérdést inkább akkor és úgy kell eldönteni, ahogy az a szerző számára a szóban forgó időpontban felmerül és nem utólag, a hazai bíróságok megállapításainak ismeretében”²². Ez azt jelenti, hogy azt a kérdést, hogy az újságíró a hiperlinkkel hivatkozott tartalom jó hírnév sértő vagy jogellenes voltáról milyen tudomással bírt, nem lehet értékelni a hazai bíróságok döntésének fényében, mivel azt a szóban forgó időpont után hozták meg. Erre a kérdésre az alábbiakban visszatérek.

¹⁸ A Bíróság „több elemre” utal a 76. pontban és a 77. pont szerint „az elemzés szempontjából a következő aspektusok bírnak jelentőséggel”.

¹⁹ Ítélet, 74. pont.

²⁰ Például az ítéletnek a hiperlinket alkalmazó személy felelősségével foglalkozó 80. pontja kifejezetten utal azokra a felelősségi kritériumokra, melyeket a hagyományos nyomtatott sajtó tekintetében állapítottak meg a *Novaya Gazeta and Milashina v. Russia* (no. 45083/06, § 72, 3 October 2017) ügyben.

²¹ Ez a szubjektivitási követelmény a fent hivatkozott *Mouvement raëlien suisse* ügghöz fűzött különvéleményemben megfogalmazott javaslatot követi.

²² Ítélet, 81. pont.

12. A hiperhivatkozást alkalmazó újságíró felelősségének megállapítása során nem elég azt bizonyítani, hogy a hiperhivatkozás által megjelölt tartalom jogellenességéről pozitív és tényleges tudomása volt, („Tudta ezt az újságíró?”)²³; azt is bizonyítani kell, hogy az újságíró rosszhiszeműen járt el. Amikor a Bíróság általánosságban említi a „jóhiszeműség”-et („Jóhiszeműen járt-e el az újságíró...?”)²⁴, az újságírói etikára és a felelős újságírás során alkalmazandó gondossági kötelezettségre utaló további kimentési alapot is megjelöl. A felelősség megállapításának szubjektív követelménye szempontjából a rosszhiszeműség a „jóhiszeműség” kimentési klauzulájának másik oldala.

13. A fentiek fényében sem a hiperhivatkozás pusztá használata, vagy tartalmának megismétlése nem tekinthető a hivatkozott tartalom hallgatólagos jóváhagyásának, elfogadásának, megerősítésének, népszerűsítésének, vagy az abban foglaltak megbocsátásának²⁵. Polgári vagy büntetőjogi felelősség csak akkor állapítható meg, ha konkrét bizonyíték van arra, hogy az újságíró saját maga is támogatja a tartalmat, mégpedig úgy, hogy a jogellenes tartalmat kifejezett és egyértelmű szavakkal a sajátjának ismeri el. Az ilyen támogatás minősíthető a jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalom publikálásának vagy híresztelésének mely megfelel a publikáció hagyományos formájának. Ha a támogatás az újságíró részéről rosszhiszeműen történik, akkor a hiperhivatkozás alkalmazása mind az újságíró, mind pedig az újságíró médiavállalkozásának felelősségre vonását vonja maga után²⁶.

14. Szintén hagyományos publikációs formának tekintették azt az esetet, amikor egy újságíró a forrásra utaló hiperhivatkozással ellátott jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalmat megismétli. Abban az esetben, ha az újságíró jóhiszeműen járt el és megfelelt a professzionális etikai szabályoknak, valamint a felelős újságírás követelményeinek megfelelő gondossággal járt el, az ilyen ismételtes nem keletkeztet felelősséget a szóban forgó tartalomért²⁷. Azonban, ha az újságíró rosszhiszeműen járt el, megszegte a professzionális etikai szabályokat és nem a fent említett gondossággal járt el, akkor felelősségre vonható a jó hírnév sértő vagy

---

²³ Ítélet 77. pont.

²⁴ Ibid.

²⁵ Lásd a fent hivatkozott *Mouvement raëlien suisse* ügyhöz fűzött különvéleményemet „A beszéd formája” címszó alatt.

²⁶ Ítélet, 28. és 31. pont. A Német szövetségi Bíróság azt is megállapította, hogy „általánosságban lehetőség van arra, hogy harmadik személyek személyiségi jogait jogellenesen sértő állításokról számoljanak be, annak ellenére, hogy a híresztelés eredményeképpen az eredeti jogsértés folytatódik vagy még akár fel is erősödik, feltéve, hogy az információ közléséhez fontosabb érdek fűződik és a híresztelő nem tulajdonítja a közölt állítást a sajátjának” (Német Szövetségi Bíróság, I ZR 191/08, 14 October 2010). Ugyanez volt az én érvelésem is a fent hivatkozott *Mouvement raëlien suisse* ügyhöz csatolt különvéleményemben.

²⁷ Ítélet, 80. pont.

egyébként jogellenes tartalomért. Ebből az következik, hogy a hiperhivatkozást posztoló újságíró kötelezettségei az eljárásával és nem az eredménnyel kapcsolatosak.

15. Amennyiben a hiperhivatkozást elhelyező személy felelősségre vonható a hivatkozott tartalomért, úgy a védekezéssel kapcsolatos minden olyan jog jár neki, amely az általa hivatkozott eredeti tartalom kiadójának²⁸ rendelkezésére áll. Az azonos elbánás mögötti logika, amint azt az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa állítja, „az embereket „offline” tartalmakkal kapcsolatban megillető jogok ugyanúgy védendők az „online” tartalmakkal kapcsolatban is”²⁹.

16. A hiperhivatkozással utalt tartalom újságíró általi megismétlése esetén a Bíróság nem írja elő, hogy az újságírónak formálisan el kell határolódnia az adott tartalomtól. Ugyanez *a fortiori* alkalmazható arra az esetre, amikor az újságíró csak hiperhivatkozást illeszt a szövegbe anélkül, hogy az ott hivatkozott tartalmat támogatná vagy azt megismételné.

17. A hiperhivatkozás egyszerű használata az általa hivatkozott jogellenes tartalom támogatása vagy akár megismétlése nélkül nem tekinthető a publikáció hagyományos formájának. A hiperhivatkozás ebben az esetben nem eredményezi az újságíró felelősségre vonását az adott tartalomért, kivéve az olyan különleges esetet, ha az újságíró nem teljesíti az ezzel kapcsolatos jogerős Bírósági ítéletet³⁰. Abban a különleges esetben, amikor az újságíró nem teljesíti a hazai bíróságnak az adott tartalom

---

²⁸ Lásd például 19. Cikk *Defining Defamation: Principles on freedom of expression and prevention of reputation*, Második módosított kiadás, 2017.

²⁹ Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa, „The promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet”, 27 June 2016, A/HRC/32/L20.

³⁰ Ítélet 28. és 81. pontok. Érzékeny helyzet állhat elő abban az esetben, ha szerzői joggal védett zenei, film vagy pedig számítógépes játék alkotásokra utalnak a védett művekre vonatkozó linkekben. A *Neij and Sunde Kolmisoppi v. Sweden* (dec.), no. 40397/12, 19 2013. február 19-i ítéletben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmező véleménynyilvánítási szabadsága korlátozásának fontos indokai voltak, mivel a kérelmező által „The Pirate Bay” néven működtetett kereskedelmi weboldal fenntartása bűncselekménynek minősült, melyet megfelelő módon kellett büntetni. Az említett weboldal a felhasználók számára azt tette lehetővé, hogy torrent fájlok útján lépjenek egymással kapcsolatba, melyek a gyakorlatban internet linkek módjára működtek. A Bíróság figyelembe vette a hazai bíróságoknak azon megállapítását, hogy a kérelmezők a szóban forgó torrent fájlokat felszólítás ellenére sem távolították el. Ez a nézet egyébként nem áll vitán felül. A Koreai Legfelsőbb Bíróság a 2015. március 12-én hozott ítéletében úgy döntött, hogy „ha a felhasználók a megadott linke kattintva olyan weboldalakra, stb. jutnak, mely sértheti valamely szerzői jog jogosultjának a jogvédett mű másolásához vagy nyilvánosságra hozatalához való jogát vagy ennek eredményeképpen a jogtulajdonos engedélye nélkül jogvédett művek kerülhetnek internet felhasználókhoz, a linkek beillesztésének tevékenysége önmagában nem mozdítja elő a jogsértő magatartás megvalósítását. Ennél fogva az ilyen eljárás nem tekinthető szerzői jogi jogsértéssel kapcsolatos bűncselekménynek vagy felbujtásnak” (2012. DO13748 számú határozat). <http://eng.scourt.go.kr/eng/supreme/decisions/NewDecisionsView.work?seq=934&pageIndex=1&mode=6&searchWord=>).

jogellenessé nyilvánító és felhasználását megtiltó döntést, elmondható, hogy az újságíró szándékosan sérti meg a felelős újságírás etikai szabályait és rosszhiszeműen jár el³¹.

18. A Bíróság elfogadja, hogy kivételes esetben konstruktív tudás („ésszerűen tudnia kellett volna”) is alapul szolgálhat a felelősségre vonáshoz³². A konstruktív tudás mérlegelése tekintetében a Bíróság a felelős újságírás gondossági kötelezettségét alkalmazza, mely az újságírói etikai szabályokon alapul³³. Elmondható, abban az esetben feltételezhető, hogy az újságírónak ésszerűen tudnia kellett volna, hogy a hiperhivatkozással érintett üzenet jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes, ha nem teljesíti az újságírói etika követelményeit és nem teljesíti a felelős újságírás által megkívánt gondossági követelményeket. Bármely ennél alacsonyabb szubjektív felelősségi mérce kétségtelenül öncenzúrához vezet.

19. Végül, a felelősséget az adott eset körülményeinek figyelembevételével kell mérlegelni és nem szigorú objektív alapon. A hiperhivatkozásokkal kapcsolatos objektív vagy szigorú felelősség *per se* ellentétes az Egyezmény fent említett alapelveivel³⁴. A felelősség visszamenőleges végtelen láncolatához vezethet, ha a szerzőket olyan weblapok tartalmaért vonnák felelősségre, melyek egy konkrét szerző weblapjával kezdődően, hiperhivatkozások sorozatán keresztül érhetők el. Amint azt a jelen ügy is bizonyítja, ez nem csak egy hipotetikus feltételezés.

A Bíróság elvei a hiperhivatkozások használatáért megállapított felelősséggel kapcsolatban

20. A fenti objektív és szubjektív kritériumok alapján, a Bíróság alapelvei a hiperhivatkozás alkalmazásával kapcsolatos felelősség összefüggésében a következők:

---

³¹ Ítélet, 28. pont. Ezt a mércét az Indiai Legfelsőbb Bíróság is megállapította a *Shreya Singhal v. Union of India*, ügyben hozott vezető ítéletében, ahol a bíróság úgy határozott, hogy az internettel kapcsolatos közvetítő szolgáltatást nyújtók nem kötelesek saját maguk vizsgálni azt, hogy az adott tartalom jogellenes-e és a „tényleges tudás” mércéje csak azt követően alkalmazható, ha az adott fél valamely médium, bírósági vagy jogszabály felhatalmazása alapján eljáró hatósági határozatból értesült erről a körülményről ((2015) 5 SCC 1, 138-140, 180, 181).

³² Ítélet 77. pont. A felelősség ezen szubjektív alapú megítélésének különleges jellegét a Bíróság az indoklásban világosan megfogalmazza, a 80. pont szerint „a Bíróság nem zárja ki, hogy egyes kivételes esetekben...”.

³³ Ez a helyzet a hagyományos nyomtatott és audiovizuális média esetén is, mivel a Bíróság elismeri, hogy az újságírók még abban az esetben is védelmet élveznek, ha olyan információt hoznak nyilvánosságra, melyet a későbbiekben pontatlannak minősítenek, feltéve, hogy megfelelő erőfeszítést tettek annak érdekében, hogy a szóban forgó időpontban az információ igazságtartalmát megállapítsák (lásd *Polanco Torres and Movilla Polanco v. Spain*, no. 34147/06, §§ 49-52, 21 September 2010).

³⁴ Ítélet 84. pont.

1. alapelv: A hiperhivatkozás a publikáció hagyományos formájának felel meg abban az esetben, ha az újságíró a hiperlink által hivatkozott jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalmat kifejezett és egyértelmű szavakkal támogatja vagy azt megismétli.
2. alapelv: Csak abban az esetben állapítható meg a felelősség, ha az újságíró tudja (ténylegesen és egyértelmű ismerettel bír), hogy a hiperhivatkozás által hivatkozott tartalom jogellenes és rosszhiszeműen jár el. Kivételes esetben a felelősség akkor is megállapítható, ha a professzionális etikai szabályok, vagy pedig a felelős újságírás gondossági kötelezettségei fényében az újságírótól ésszerűen elvárható lett volna, hogy tudomással bírjon arról (konstruktív tudás), hogy a tartalom jogellenes.
3. alapelv: Ha az újságíró hiperhivatkozást alkalmaz és az ott hivatkozott jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalmat nem erősíti vagy ismétli meg, a hiperhivatkozás alkalmazása nem minősül a publikáció hagyományos formájának és nem von felelősséget maga után, csak abban az esetben, hogyha Bírósági határozatban állapították meg az adott tartalom jogellenességét, megtiltották a használatot és az újságíró nem teljesíti az ilyen határozatot.
4. alapelv: Az elsődleges kiadó számára rendelkezésre álló valamennyi érdelem megilleti az újságírót, amennyiben felelősségre vonható a belinkelt tartalommal kapcsolatban. Az újságíró nem köteles elhatárolódni, a hiperhivatkozással utalt jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes tartalomtól.
5. alapelv: Az Egyezmény fent említett alapelvei minden egyes esetben egyedi elbírálást igényelnek, melynek során az adott helyzetet úgy kell mérlegelni, ahogy az a szerző számára a szóban forgó időpontban felmerült és utólag nem lehet figyelembe venni a hazai bíróságok ítéleteiben foglalt megállapításokat.
6. alapelv: A hiperhivatkozások használatával kapcsolatos bármilyen objektív vagy szigorú felelősség *per se* ellentétes az Egyezmény fenti alapelveivel
7. alapelv: Ezek az elvek mindtermészetes személyekre (az újságírók) és jogi személyekre (média vállalkozások) alkalmazandók.

A Bíróság elveinek alkalmazása a szóban forgó ügyben

21. A magyar bíróságok azt állapították meg, hogy a kérelmező társaság Polgári Törvénykönyv 78. § (2) bekezdését megsértve hamis tényállítások híresztelésével sértette meg a jobbik jó hírnevét. A 78. § (2) bekezdés szerint jó hírnév sértése “más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel”. A hazai bíróságok a kérelmező társaság felelősségét nem a Konyári incidens ügyében írt újságcikkkel kapcsolatban állapították meg, hanem kifejezetten azért, mert az

újságíró Horváth Úr, a cikkben hiperhivatkozást helyezett el egy olyan videóra utalva, amely már online elérhető. Furcsa mód, a hazai bíróságok eltávolításra vonatkozó határozata a hiperlinkre vonatkozott és nem a cikkben a videóra tett egyéb utalásokra.

22. A kérelmező társaság azt állította, hogy nem láthatta előre azt, hogy a magyar bíróságok a hiperhivatkozást híresztelésnek minősítik majd. Ennél fogva a kérelmező társaság nem láthatta előre, hogy amennyiben hiperhivatkozást illeszt a cikkbe, úgy jó hírnév sértésért állapítják meg felelősségét, utasítják majd a hiperhivatkozás eltávolítására, arra, hogy az ítéletből részleteket hozzon nyilvánosságra és fizesse meg a jogi költségeket. A Kormány elismerte, hogy beavatkozás történt a kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadságába, de azzal érvelt, hogy ez a beavatkozás jogszerű és arányos volt az adott jogterületen Magyarországon érvényesülő objektív felelősségi doktrína fényében.

23. Azzal, hogy a hiperhivatkozást a magyar bíróságok négy szempontból is³⁵, „híresztelésnek” minősítették, figyelmen kívül hagyták azt az alapvető különbséget, mely tartalom közlése és egy létező tartalomra való hivatkozás (hiperhivatkozás) között fennáll. A hiperhivatkozás bármely formájával kapcsolatos objektív felelősség alkalmazása kizárja a Bíróság esetjoga által megkívánt érdekmérlegelés és a kérelmező társaság helyzetének egyedi értékelését és mindez a kérelmező társaság 10. Cikkben biztosított jogaiba való drákói beavatkozást eredményezett. A magyar bíróságok kritikája nem új. Egy másik ügyben már megállapították, hogy a Polgári Törvénykönyv 78. §-ával kapcsolatban a magyar bíróságok által alkalmazott objektív felelősség-értelmezés nem egyeztethető össze az Egyezményvel³⁶. A jelen ügyben a Bíróság erre a határozatra emlékeztet a hiperhivatkozások tekintetében.

24. Ami a jogi megfontolást illeti, a hazai bíróságok elmulasztották figyelembe venni azt, hogy az újságíró a cikkben mindössze posztolta a linket, anélkül, hogy megerősítette vagy akár megismételte volna azt a tartalmat, melyre a hiperhivatkozás mutatott, a hivatkozott tartalmat (vagyis Gyöngyösi Úr megjegyzéseit a konyári incidenssel kapcsolatban) nem minősítették jogellenesnek, és a link beillesztését megelőzően nem született olyan bírósági határozat, mely megtiltotta volna ezen tartalom felhasználását. Mindemelllett a hazai bíróságok azt a tényt is figyelmen kívül hagyták, hogy a szóban forgó tartalom közüggel kapcsolatos híradás keretében született, mivel roma gyerekekkel szemben alkalmazott fenyegetésre vonatkozott, ezért „politikai pártok megengedett kritikájának”³⁷ kellett volna tekinteni.

³⁵ Ítélet 14, 16, 19 és 21. pontok.

³⁶ *Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete and Index.hu Zrt v. Hungary*, no. 22947/13,

§ 89, 2 February 2016.

³⁷ Ítélet, 83. pont.

25. Még rosszabb, hogy ez az ügy rávilágított arra, milyen módon eredményezheti a hiperhivatkozásokért megállapított objektív felelősség a felelőségek végtelen láncolatát. Valójában a hazai bíróságok egy honlap (hvg.hu) felelősségét állapították meg azért, hogy hiperhivatkozással a kérelmező társaság honlapjára utalt, mivel ez a honlap hiperhivatkozást tartalmazott egy állítólagosan jó hírnév sértő videóra.

Konklúzió

26. Összefoglalva, a Világháló, mint technológia célja nem az, hogy az alperes Kormány által leírt módon üzemeljen, ahol a hiperhivatkozások által terjesztett információk mindig „gondolattartalmat” közvetítenek³⁸. E megközelítés alapján az a kérdés merül fel, hogy tudnának az emberek a jelenleg létező több milliárd weblapon és a jövőben létrehozandó számtalan weblapon keresztül információt továbbítani, ha ez felelősségre vonást eredményezhet. Túl nagy terhet jelent és sok esetben lehetetlen annak jogi megállapítása, hogy vajon minden egyes hiperhivatkozott tartalom jó hírnév sértő vagy egyébként jogellenes-e. Ha ezt a terhet egy objektív felelősségi rendszer keretében automatikusan az újságírókra hárítják, akkor elfojtaná a sajtószabadságot. Továbbgondolva Berners-Lee szavait, a hiperhivatkozások nem csak a digitális forradalom tekintetében fontosak, hanem további fejlődésünk, sőt szabadságunk érdekében is. Akárcsak a demokrácia, ők is védelemre szorulnak³⁹. Valóban figyelemre méltó, hogy a jelen ítélet az Egyezmény 10. cikke megsértésének megállapításával éppen ezt tette.

---

³⁸ Az alperes Kormány észrevételeinek 20. pontja.

³⁹ Tim Berners-Lee, *Weaving the Web*, id. fent: „A Világháló nem csak a digitális forradalom tekintetében fontos, hanem további fejlődésünk, sőt szabadságunk érdekében is. Akárcsak a demokrácia, a Világháló is védelemre szorul.”